REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 28-11-58

జమీన్ రైతు

సంపుటి 30 ❦ మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ❦ సంచిక 48

ఆత్మకూరు నియోజకవర్గంలో త్రిముఖ పోటీ

పైవారి ఒత్తిడే గాని, కొండయ్యకు కమ్యూనిస్టుల సుముఖత లేదు

—o—

కాంగ్రెస్‌కు వ్యతిరేకం చేసినందువల్ల కలిగే లాభమేమిటని ఓటర్ల ఆలోచన

—o—

సర్వత్రా కాంగ్రెస్‌కు అనుకూలత

ఆత్మకూరు నియోజకవర్గ వుపఎన్నికకు మొత్తం అయిదుమంది నామినేషన్లు దాఖలుజేశారు. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి; ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ అభ్యర్థి శ్రీ జి. సి. కొండయ్య; డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి; కమ్యూనిస్టు శ్రీ మోటపోతుల శంకరరెడ్డి; కాంగ్రెస్‌గార్డుగా శ్రీ గంగవరపు తిరుపతి నాయుడుగారలు నామినేషన్లు దాఖలుజేశారు.

ఇందులో కమ్యూనిస్టు శంకరయ్యగారు కొండయ్యగారికి గార్డు నామినేషను వేశారని తెలుస్తున్నది. అందువల్ల చివరన రంగంలో ముగ్గురుమాత్రం మిగులుతున్నారు.

ఆత్మకూరులో ఇదకు త్రిముఖ పోటీయే ఏర్పడింది. అయిదుమంది నామినేషన్లు వేసినా, యిందులో వుపసంహరించుకునే వారు యిద్దరున్నారు గాబట్టి, ముగ్గురి మధ్యనే పోటీవుండవచ్చు. అయితే వుపసంహరణకు 1 తేది వరకు గడువువున్నది. ఈలోగా ఏమైనా మార్పువుంటుందో, లేక యీ త్రిముఖపోటీ ఖాయమౌతుందో చూడవలసి వున్నది.

శంకరరెడ్డి నామినేషన్ ఎందుకు వేసినట్లు?

ఆత్మకూరు కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ మోటపోతుల శంకరయ్య, కొండయ్యగారికి గార్డు నామినేషన్ వేశాడేగాని, పోటీచేసే వుద్దేశ్యంతో గాదని అంటున్నారు. బహుశా అంతేవుంటుందేమో!

అయితే రాజకీయ వర్గాలలో వినిపిస్తున్న దానినిబట్టి, కొండయ్యగారు కమ్యూనిస్టుల కోరినప్రకారంగా ప్రకటన యివ్వలేదని, కొండయ్య ఆ ప్రకటన యిస్తేగాని తాము బలపరచమని, ఆ విషయంలో కొండయ్య మీద ఒత్తిడి తెచ్చుటకే నామినేషను వేయబడిందని అంటున్నారు. 27 తేది వరకుగూడా కొండయ్యగారి మధ్య — కమ్యూనిస్టుల మధ్య పూర్తిగా సామరస్యపు వాతావరణం ఏర్పడలేదనిగూడా అంటున్నారు.

కాని కొండయ్యగారు ఆత్మకూరునుండి 23 తేదీతో చేసిన ప్రకటన గమనిస్తే, కమ్యూనిస్టులు కోరినవిధంగానే మన ఎదుట నిల్చి పొందించవచ్చు. [illegible] కొండయ్యగారి ప్రకటనకు 'విశాలాంధ్ర' లోని ప్రకటనకు తేడావున్నది. 'విశాలాంధ్ర' ప్రకటనలో కొండయ్య కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థిని వుపసంహరించుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేసినట్లున్నది.

కమ్యూనిస్టు వుపసంఘంగూడా తమ అభ్యర్థిని వుపసంహరిస్తున్నట్లు విశాలాంధ్రలో ఒక ప్రకటన చేసింది. దీనినిబట్టి కమ్యూనిస్టు శంకరయ్య 28 తేది నామినేషన్ల పరిశీలనానంతరం వుపసంహరించు కుంటాడనేది స్పష్టమౌతున్నది.

కమ్యూనిస్టుల వ్యతిరేకతలో మార్పులేదు

తమకు కొండయ్యను బలపరచడం బొత్తిగా యిష్టం లేదని, రాష్ట్రసంఘంవారి నిర్బంధంవల్ల తమ అభ్యర్థి వుపసంహరించుకుంటున్నాడని, స్థానికంగా ఆత్మకూరు తాలూకాలోని కమ్యూనిస్టులు దీనిని పూర్తిగా సమర్థించడంలేదని, తీవ్ర విముఖులుగా వున్నారని, వారిలో మార్పుతీసుకురావడం ఎట్లాఅనేది తమకు సమస్యగా వున్నదని ఒక కమ్యూనిస్టు నాయకుడు వలియున్నాడట. ఆ నియోజకవర్గంలో వున్న [illegible] మైన పరిస్థితి అంతే.

కొండయ్య పద్ధతి

కమ్యూనిస్టులతో కలసి పనిచేయగలనని పోమాయిన్నా, కమ్యూనిస్టులను వుపసంహరించుకోమని కొండయ్యగారు ప్రాథేయపడటంతో ఎన్నికలోనిది రాజకీయంగా చాలా ఎంత [illegible] జారి పోయింది చేసుగా చెప్పబడితేనే. కొండయ్య కమ్యూనిస్టులకు తీవ్రవ్యతిరేకి, ఏవిధంగానూ, ఏరూపంలోను కమ్యూనిస్టుల ప్రాబల్యం పెరగటం చూడదలచుకోనివాడు. కమ్యూనిస్టులకన్న కాంగ్రెస్ మెత్తదనాన్ని విమర్శించేవాడు కొండయ్య.

కొండయ్య కార్యదర్శిగావున్న ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ గూడా కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి. కేరళలో కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా ఈ పార్టీ ఎంతగా పోరాడుతుండేది తెలిసిన విషయమే. అందువల్ల ఆత్మకూరులో మాత్రం వీరు తమవిధానాన్ని ఎట్లా మార్చుకుంటారో, కొండయ్య వైఖరిని ఎట్లా సమర్థిస్తారో చూడవలసివున్నది. ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ ప్రతిష్ఠకు, ఆత్మకూరులో వారు అవలంబిస్తున్న కమ్యూనిస్టుల అనుకూల వైఖరి, మాయని మచ్చగా గలదు.

డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి గారి నామినేషన్

డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి గారు నామినేషన్ వేశారు. మొదట వేసిన నామినేషన్ ప్రతిపాదకుడు ఆ నియోజకవర్గం ఓటరు కానందున, 25 తేది వారు తిరుగా నామినేషన్ దాఖలు చేశారు.

తాను స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నామినేషన్ దాఖలు చేసినట్లు డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి గారు తెలియచేస్తున్నారు. 'సర్వసి' ('అందరికి ఎల్లప్పుడు మంచి కలుగుగాక') వుద్యమం వీరి ఎన్నికకు ప్రధానికగా వుంటుందేమో!

కమ్యూనిస్టుఅభ్యర్థి పోటీచేయని పక్షంలో తాను పోటీచేయగలనని రామచంద్రారెడ్డి గారు యిదివరకే చెప్పివుండినారని, నామినేషన్ చేసిన తర్వాత వారి సోదరుడు సుందరయ్యగారు ఫోను చేసినా వీరు అదేమాట చెప్పారని తెలుస్తున్నది. ఇప్పటివరకు పోటీ చేయాలనే పట్టుదల వీరిలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. అప్పుడే వీరు మద్రాసు నుండి వైరా చోట్లకుపోయి ఈ ఎన్నికకు సహాయం అర్థించారని, కొందరు సినిమా నటీనటులు తాము సహకార మివ్వగలమని చెప్పారని అంటున్నారు.

కాంగ్రెస్‌కు వ్యతిరేకంగా చేసినందువల్ల లాభమేమిటి?

నియోజకవర్గంలో కాంగ్రెసుకు చాల అనుకూలత కనుపిస్తున్నది. బయట జరిగే ప్రచారానికి, అచ్చట వాతావరణానికి ఏమీ సంబంధం లేదు.

'శాసనసభలో కాంగ్రెసుకు కావలసినంత బలమున్నది. 1962 వరకు దానికిచలనంలేదు. అందువల్ల యీ వుప ఎన్నికలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వ్యతిరేకంగా చేసినందువల్ల కలిగే లాభమేమీలేదు. అదీగాక కొండయ్యగారో కమ్యూనిస్టులోయి శాసనసభలో గాని, మరెచ్చటాగాని చేయబోయేదేమీ వుండదు. కాంగ్రెస్ వల్లనే ఏ సహాయమైనా జరిగే అవకాశమున్నది' — యిలాంటి ఆలోచన ఆత్మకూరు ఓటర్లలో, బాధ్యతగల వ్యక్తులలో స్పష్టంగా కనుపిస్తున్నది. అందువల్లనే ఎవ్వరూ కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా చేయుటకు సిద్ధపడటంలేదు. కొండయ్యగారి పక్షంగా యిప్పటికి ప్రచారమే ప్రారంభంకాలేదు.

—మిగత 7 వ పేజీలో

నిర్మల స్పెషల్ * * *

కాఫీపొడి – వక్కపొడి

❖ కాఫీ గింజలు వేయించినవి

పచ్చివి అమ్మబడును

నిర్మల కాఫీవర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

కుంభకర్ణాదుల వధ

(గత సంచిక తరువాయి)

సుగ్రీవునివలన ముక్కు చెవులు పోగొట్టుకొని మేని నెత్తుట తడిసి అసహ్యాకారముగను భయంకరముగా కనబడుచున్న కుంభకర్ణుడు సంధ్యాకాల వర్షాకమేఘము వలె తేజరిల్లుచు యుగాంతకాల యమునిమాడ్కి మహోగ్రుడై భయంకరమగు ముద్గరమును చేకొని మరల రణభూమికి తిరిగివచ్చెను. వచ్చుచు తోడనే క్రోధముతో అచ్చట ప్రజలను దహించునట్లు వానరులను పట్టి మ్రింగుచుండెను. ఆకలిగొన్న వాడగుటచే నా కుంభకర్ణుడు వానరులు రాక్షసులను విచక్షణ గమనింపక పెక్కండ్రు వానర రాక్షసులను ఒకేమారు మ్రింగుచుండెను. ఆవిధముగా వానర సేనయంతయు నాశన మగుచుండెను. కుంభకర్ణుని మృత్యుకాలమాసన్నమగుటచే లక్ష్మణుడు కోపించి చెలగి వానిపై బాణవర్షము కురిపించెను. కాని ఆరక్కసుడు లక్ష్మణుని బాణము లేమాత్రము సరకుసేయక దడదడ నడుచుచు తిన్నగా రాముని పైకి ఉరికెను. అంత శ్రీరాముడు పదునైన ములుకులుగల పెక్కు బాణములను కుంభకర్ణుని రొమ్మున దోప్పింపగా నా రక్కసుడు కోపించి తన రక్తము చెల్లువలె పాఱ నోట మంటలు గ్రక్కుచు కొంతతడవు చేతనున్న ఆయుధమును జాఱవిడిచి తరవెక్కుడై మరల లేచి నొంది ఒక పర్వత శిఖరమును గొని రామునిపై వేసెను. శ్రీరాముడంత నా పర్వతమును తన బాణములచే నుగ్గునుగ్గు చేసెను.

అప్పుడు వానరులు లక్ష్మణుని యుక్తి చొప్పున కుంభకర్ణుని దేహముపై లంఘించి తమ గోళ్ళతో రక్కుచు, పండ్లతో కొఱుకుచు నా రక్కసుని బ్రమ్మ కుండిరి. రక్కసుడు మిక్కిలి ఆగ్రహంతో పిచ్చి ఏనుగు మావటీండ్రను దోసినట్లు వానరులనందఱను విదిలించి వేసెను. రాముడా రక్కసుని బలము గాంచి గట్టి పిడికిలి వాల్పు తీక్ష్ణ బాణముల నా కుంభకర్ణునిపై వేసెను. వజ్రాయుధమువంటి యా బాణ సమూహములు తగిలియు కుంభకర్ణుడించుకయు చలింపలేదు. తొల్లి ఏడు తాటి వృక్షములను ఛేదించి వజ్రశరీరుడైన వాలిని చీల్చి సంహరించిన బాణములీ కుంభకర్ణుని యెడ నిష్ఫలములయ్యెను. అప్పుడు రాముడు వాయవ్యాస్త్రమును నా కుంభకర్ణునిపై ప్రయోగించి వాని కుడిచేయి పట్టియున్న బాహువును తెగగొట్టెను. కుంభకర్ణుడంత రౌద్రాకారుడై నోట చేయి తెగిపోవుటచే మరియొకచేతితో మహావృక్షము పెకలించి మరల రామునిపైకి ఉరుకుచుండగా రాముడు ఐంద్రాస్త్రము నభిమంత్రించి పైకెత్తియున్న ఆ కుంభకర్ణుని మఱియొక చేయిని కూడ తెగనఱికెను. రెండు బాహువులు తెగి యప్పుడు రాముని మీదికి వేగముగా వచ్చుచున్న కుంభకర్ణుని రాముడు వాడిగల అర్ధచంద్ర బాణముల ప్రయోగించి వాని పాదములను ఖండించెను. అప్పుడా రక్కసుడు కాళ్ళు తెగి భయంకర పిశాచమువలె వికాళమైన నోరు తెఱచికొని రాహువు చంద్రుని మ్రింగఁబోవునట్లు మెండెముతోడ తీవ్ర రాముని పైకి దూకఁబోయెను. అంత రాముడు బంగారు ములుకుల బాణములను పెక్కు ప్రయోగింపఁగా నా కుంభకర్ణుని మోమంతయు ఆది నిండియుండుటచే నతడు మాటలాడఁజాలక బిట్టెత్తుగ గోలపెట్టి మూర్ఛిల్లెను.

అప్పుడు శ్రీరాముడు ఇంద్రునిచే నిర్మితంబైన మఱియొక తీక్ష్ణ బాణమును వింటసంధించి తొల్లి దేవేంద్రుడు వజ్రాయుధంతో వృత్రాసురుని శిరముద్రుంచిన రీతి కుంభకర్ణుని శిరస్సును ద్రుంచెను. బాణవేగముతో తెగిన యారక్కసుని శిరస్సు ఆకాశమున కెగిసి మహాపర్వతమువలె లంకాపురిని పడఁగా నచ్చటనున్న మంటపములు, గవనులు, ప్రాకారములు కూలఁబడెను. ఆ రక్కసుని మహాకాయము ఎగిరి సముద్రమున బడఁగా అందుఁగల జలచరములు నుగ్గయ్యెను. అట్లు దేవ బ్రాహ్మణ విరోధియగు కుంభకర్ణుడు మడియఁగా వేల్పులు పెక్కుమీఱ సంతోషముతో కోలాహలములు గావించిరి. అసురులు విష్ణువును గాంచి వెఱచునట్లు రక్కసులు రఘురామునిఁ గాంచి వెఱచి యార్చిరి. కుంభకర్ణుని వధించిన శ్రీరాముడు వానరుల నడుమ తేజస్వియై వెలుఁగొందుచుండెను.

కుంభకర్ణుని మరణవార్త వినిపించుటకు రాక్షసులు రావణుని సమక్షమునకేగి, "మహాప్రభూ! కాలాంతకుడగు నీ సోదరుడు కుంభకర్ణుడు పెక్కండ్రు వానరుల భక్షించి, భయంకరయుద్ధము చేసి కాలవశమున వీరమరణమొంది కైవల్యనికేతనము చేరెను. అతడు చేతికొలందిగా వానరుల వధించి రామలక్ష్మణులసేనను కొంతతడవు భయకంపితులను గావించెను. కాని కడకట రామునిచే కాళ్ళు చేతులు తెగఁగొట్టఁబడి వధింపఁబడి కుంభకర్ణుని సగము దేహము సముద్రమునఁ జొచ్చెను. తక్కిన ఊర్ధ్వకాయము దుర్గద్వారము నడ్డగించి బహుభీకరముగా పడియున్నది. అతని శిరము ఆకాశమున కెగిరి నగరములో పడియున్నది. రాముని బాణములచే వధింపఁబడిన నీ తమ్ముడు మృతుడై కాఱుచిచ్చుచే దహింపఁబడిన వృక్షముమాడ్కి వికృతుడై పిండాకారముతో పడియున్నాఁడు." అని ఆ దుఃఖవార్తను రావణుని కెఱింగింపఁగా రాక్షసేంద్రుడు తన ప్రాణములే పోయినట్లు భావించి వగతో మూర్ఛిల్లెను. దేవాంతక నరాంతక త్రిశిర అతికాయులను వారు తమ పినతండ్రి మరణమునకు కళవళించిరి. మహోదర మహాపార్శ్వులు తమతోఁబుట్టువు వధమునకు విలపించిరి. ఎట్టకేలకు రావణుడు మూర్ఛనుండి తెప్పరిల్లి భరింపరాని దుఃఖమున గాఢశోకముతో నిట్లు విలపించెను.

"కటకటా! ఓరీ మొనగాఁడా! మహావీరుఁడా! ఓరీ కుంభకర్ణా! నన్ను విడిచిపెట్టి యమపురి కేల్లిగితివా? నా కుడిభుజమవైన నీవు మృతి చెందుటచే నేను జీవితముతో నుండియు లేనివాఁడనైతిని. దేవదానవ గంధర్వుల నణఁచిన శత్రుభయంకరుఁడవైన నీవిట్లు లా రామునిచే చంపఁబడితివా? వేల్పులు ఋషులు ఆకాశమున నిలువఁబడి నీ మరణమునకు కడు సంతసించి కోలాహలము సేయుచున్నారు. అదిగో, వానరులు పరమానందభరితులై ఉల్లాసముతో గంతులిడుచున్నారు. నా ప్రియసోదరుఁడు కుంభకర్ణుఁడే నన్నుఁబాసి పోయిన తరువాత నాకీ రాజ్యమేల? సీత యేల? నా అనుగుఁదమ్ముఁడు నన్ను విడిచిపోఁగా నాకీ బ్రతుకేల? నేనిప్పుడే నా తమ్ముఁడు పోయిన చోటుకు పోయెదను. అవును, నా తమ్ముని చంపిన యా రాముని చిత్రవధ చేయలేకున్న నేను మృతిచెందుట మేలుకాని ఈ బ్రతుకు బ్రతికి ప్రయోజనమేమి? అక్కటా! బుద్ధిమంతుఁడగు విభీషణుఁడు చెప్పిన మాటలను నేను అజ్ఞానముచే వినకపోవుటచే ఫలమిప్పుడనుభవమునకు వచ్చెను. ధర్మపరుఁడు, గుణవంతుఁడైన తమ్ముఁడు విభీషణుని దూషించి వెడలఁగొట్టిన పాపకర్మము పరిపక్వమై యీ శోకప్రదమైన ఫలము కలిగెను", అట్లు రావణుఁడు కడు విషాదపడి విలపించి నేలఁబడెను.

అంతఃపుత్రుఁడగు త్రిశిరుఁడు సోదర శోకముతో నార్చుచున్న తనతండ్రికి ధైర్యము గొల్పుచును, "ఓ ప్రభూ! దైవవశమున కూలుఁడగు మా పినతండ్రి మడిసెను. కాని కూరులంతమాత్రమునకు నీవిట్లు తలపడి శోకింపకు. నీవు ముల్లోకములను నుగ్గుసేయఁగల శక్తివంతుఁడవు. అట్టినీవేల వగచెదవు? నీకు బ్రహ్మ యొసఁగిన శక్త్యాయుధము, కవచము, ధనుర్బాణములు గలవు. గొప్పమేటి రథమున్నది. నీవింతకుముందు నిరాయుధుడవై దేవతల జయించితివి. అట్టినీవు పెక్కు ఆయుధములు కలిగియు కేవలము మానవమాత్రుఁడగు రాముని వధింపఁజాలవే? మహాప్రభూ! నీవు ధైర్యమూనుము. నేను రణరంగమున కేఁగి ఆ రాముని సంహరించి వచ్చెదను," అని ధీరముగా పలుకఁగా రావణుఁడా మాటలువిని మరల జన్మించినట్లు తలపోసి లేచి కూర్చుండెను. త్రిశిరుని ఉద్రేకపూరిత వాక్యాలు విని దేవాంతక నరాంతకాతికాయులను రావణుని మఱి ముగ్గురుపుత్రులుకూడ యుద్ధోన్ముఖులై రణమునకు పోవుటకు సిద్ధపడిరి. నిక్కముగా రావణుని యీ నలుగురు పుత్రులు మిక్కిలి బలిష్ఠులు; గొప్ప యుద్ధనైపుణ్యముగలవారు; మాయావులు. అంత రాక్షసేంద్రుఁడు పరమానంద భరితుఁడై నలుగురు పుత్రులను కౌఁగిలించికొని దీవించి మహోదర మహాపార్శ్వులను తన తమ్ములను వారివెంటనిడి సమరాయత్తము గావించి వారిని యుద్ధభూమికంపెను.

అట్లా రాక్షస లారుగురు రాక్షసేంద్రునికి మ్రొక్కి గొప్ప సైన్యముతో కోటి ఏనుఁగులను, గుఱ్ఱములను, రథములను, నధిరోహించి సర్వాలంకార భూషితులై పటురకములగు నాయుధములను గైకొని లంకాపురమునుండి వచ్చి మిక్కిలి యార్భాటముతో వానరసేనను గాంచిరి. వానరులుకూడ తమకు పాటివీరులు వచ్చిరని కడు సంతోషముతో పర్వతశిఖరములు గైకొని పెద్దపెట్టున సింహనాదములు గావించిరి. అంత రాక్షస వానరులు కలియఁబడి ఒండొరులు మహాభయంకరముగు పోరాటము సల్పిరి. రాక్షసులు వివిధాయుధములతో బాణములతో వానరుల నెదుర్కొని వానరులను మర్దించిరి. వారి ఏటులకు పరకుసేయక రక్కసులను పర్వతాగ్రములతో వృక్షములతో మోదిరి. ఇరుపక్షముల పెక్కుమంది నేలగూలిరి. రణరంగమంతయు ఆయుధములు భూషణములతో నిండి రక్తప్రవాహమయమై యుండెను. వానరులు రాక్షసుల ఆయుధములుగైకొని, రాక్షసులు పర్వతములు గైకొనియు, వానరులు రక్కసులను రక్కసులతో మోదియు, రాక్షసులు వానరులను వానరులతో మోదియు ఘోర యుద్ధము సేయుచుండిరి. అట్టి సమయమున నరాంతకుడు వాయువేగముగల గుఱ్ఱము నధిరోహించి వాడియైన ఈటెయనుగొని యుద్ధభూమి మధ్య దూఁకి వానరులను చెండాడి స్వైరవిహారము గావించెను. వానరులు దిగులుచెంది అల్లకల్లోలమై పరుగిడఁదొడంగిరి. నరాంతకుఁడా బల్లెముతో వానరసేనను నుగ్గాడెను. వానరులు పెక్కండ్రు నిహతులై కుప్పలు కుప్పలుగాఁ గూలిరి.

అది గాంచి కొందరు వానరులు సుగ్రీవుని కడకేఁగి మొఱపెట్టుకొనిరి. అంత సుగ్రీవుడు అంగదునిఁ బిలిచి నరాంతకునితోఁ బోరి వాని వధింపుమని చెప్పి అంగదుని నరాంతకునిపైకి పంపెను. పర్వతాకారుడైన అంగదుఁడు ఆయుధమును గొనకయే వానరసేననుండి వెలువడి వచ్చి నరాంతకుని నెదిరికొని, "ఓరీ, రాక్షసా! బలహీనులైన వానరులతో నేమి పోరెదవు? ఇదిగో, నా రొమ్మున నీ శూలము వేయుము" అని గంభీరముగా పలుకఁగా నరాంతకుఁడా మాటలు విని పండ్లు పటపటఁగొఱికి మండిపడుచు తన చేతనున్న ఈటెను గిరగిరఁద్రిప్పి అంగదుని రొమ్మునఁ బొడిచెను. ఆ ఈటె తీవ్రముగ వచ్చి వజ్రసదృశమైన అంగదుని రొమ్మును దాఁకి పెళపెళ విఱిగి నేలఁబడెను. వెంటనే అంగదుఁడు తన అఱచేతితో నరాంతకుని అశ్వమును మోదగా నది గ్రుడ్లుపగిలి తలప్రయ్యలై క్రిందఁ గూలెను. గుఱ్ఱము చావఁగా నా రక్కసుఁడు మహోగ్రుఁడై తన పిడికిటితో వాలి పుత్రుని నెత్తిపైఁ గొట్టెను. ఆ దెబ్బతో అంగదుని శిరము పగిలి రక్తము కాఱఁగా కొంత తడవు మూర్ఛిల్లెను. వెనువెంటనే మరల నంగదుఁడు తెప్పరిల్లి కోపముతో మండిపడుచు నరాంతకుని రొమ్మున పిడికిటితో మోదఁగా నా దెబ్బతో ఆ రాక్షసుఁడు రొమ్ముచీలి నెత్తుటఁబడినవాడై పర్వతముమాడ్కి నేలఁగూలెను. అంత దివమునుండి వేల్పులు సంతోషముతో కోలాహలము గావించిరి. శ్రీరాముడు వాలి పుత్రుని బలశౌర్యములఁజూచి ఆనందించెను.

నరాంతకుఁడు అంగదునివలన మడియుటను గాంచి రాక్షసవీరులు దేవాంతక త్రిశిర మహోదరులు కొంతతడవు దిక్కులఁ గాంచి యార్చిరి. అంతవారు కోపాగ్రహములు పెనఁగొనఁగా మండిపడుచు రొక్కపెట్టున అంగదునిపైకిఁ గవిసిరి. మహోదరుఁడు గజము నెక్కియు, దేవాంతకుడు గదియను గైకొనియు, త్రిశిరుఁడు అరదము నెక్కియు వచ్చి వాలిపుత్రుని చుట్టుముట్టిరి. ఆ రాక్షసుల కనిపెట్టి అంగదుఁడు గొప్ప మ్రానును గైకొని దేవాంతకునిపై విసరెను. త్రిశిరుఁడు దానిని మెఱుఁగువంటి నమ్ములచే త్రుంచెను. అప్పుడంగదుఁడు ఆకాశమున కెగిరి మ్రాఁకులవాన కురిపించెను. రక్కసులందఱు వాని నెదుర్కొని త్రుంచిరి. త్రిశిరుఁడు బాణములతోను, మహోదరుఁడు తోమరములతోను, దేవాంతకుఁడు గుదియతోను నొక్కుమ్మడిగా అంగదునిఁజుట్టుకొని మోదిరి. ప్రతాపశాలియగు నంగదుఁడు

—కడమ 11-వ పేజీలో

● కేరళ ప్రయోగం అద్భుతంగా వున్నది!
● ఇప్పుడు చైనాలో జరిగేమాయ ఏమిటిది?
● శీతలయుద్ధం సాగుతూనే ఉన్నది

కేరళ ప్రయోగం అద్భుతంగా వున్నది. పరిపాలనలోగల కష్టనష్టాలన్నీ తెలిసివస్తున్నవి. ఎవరివారిలో వారికి తమలోగూడా లోపములు, దోషములు, దుష్టసహవాసములు వుండవచ్చునని అందరికీ, అన్ని పక్షాల వారికీ తెలుస్తున్నది.

కేరళలోని శాంతిభద్రతల విషయంలో తమ రాష్ట్రపభుత్వం పాల్పడుతుంటే కాంగ్రెసువారికి 'లోపాపు' కొంతకలగక మానదు. ఆర్థిక, కార్మిక వ్యవహారాలలో ఇతర రాష్ట్రప్రభుత్వాలకీ, తమరాష్ట్రప్రభుత్వానికీ పోల్చి చూచుకుంటే కమ్యూనిస్టులకు 'లోపాపు' కలగక మానదు.

మన దేశంలో మనకెన్ని ఎక్కడైనా ఎదురయ్యే సమస్యలు యించుమించు ఒకేరకమైనవి. కొంచెం స్థాయీభేదాలు, స్థానిక భేదాలు వుండక మానవు.

ఏ సమస్యనైనా నలుగురు కలిసి నెమ్మదిగా, జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తేగాని దానికి పరిష్కారం సాధ్యంకాదు. పక్షాతీత దృక్పథం అందువల్ల కర్తవ్యమవుతున్నది.

ఐతే పక్షాతీతం మదిరితే ఏకపక్ష నియంతృత్వంలోకిపోదా? అనేకంక కొందరికి కలుగుతున్నది. అసమానభావంతో ఏకపక్ష దీక్షను వహించినవారి చేతులలోకి అధికారంపోతే, ఏకపక్ష నియంతృత్వమే అవుతుంది. కాని సమానభావంతో పక్షాతీతం జరిగితే అభిప్రాయాలకి అల్పసంఖ్యలో గాని—అధికసంఖ్యలో గాని పక్షాలుండవచ్చు. అవి ముఠాలుకావు. పరిపాలనలోని పక్షాలకు యెంత స్వేచ్ఛ వుంటుందో ఇతరులకూ అంతే స్వేచ్ఛ వుంటుంది. తమను నిర్ణయించేవారికి స్వేచ్ఛ నిచ్చి పాలించే రాజ్యం ఉత్తమం. అదే మన గమ్యం. దానిని చేరుటకు పక్షాతీతమార్గం చక్కనిది.

◆ ◆ ◆

జపాన్ జీవిస్త్రీ[illegible]పోయింది. చైనా [illegible] ఆరంభమైనది. [illegible] 'క్రైటీస్టు' చైనాకెళ్ళి, అక్కడి ప్రయోగాన్ని చూచి, ముగ్ధుడైపోయి, తెప్పరిల్లుకుని, యింత బ్రహ్మాండమైన కార్యం జరుగుతున్నదే అని ప్రకటిస్తున్నాడు. ఇది మన వ్యవసాయమంత్రి [illegible]. ఇదిగాక ఆ ప్రయోగాన్ని పరిశీలించే నిమిత్తం ఒక 'గుంపు' వెళ్ళివస్తుంది. [illegible] ఇంకొకటి [illegible] లక్ష్యమవుతుంది. ప్రయోగానికి [illegible].

[illegible] పాటిల్ [illegible] నిశ్చయించింది. అందులో పాటిల్ ఒకళ్ళని [illegible] కమ్యూనిజానికి [illegible]

ద్దలలో తీరేటట్లుగా కొంతపరిహారాన్ని అందచేయవలెనని ఆయన సూచించెను. దానిని కొంత చర్చించి వదిలేశారు.

ఇప్పుడు చైనాలో జరిగే 'మాయ' (వినటికి అంతా 'కెల్లోడిమాయలో' అని జనం అంటుండేవారు) ఏమిటిది? వ్యవసాయంలో కొరకో సహకార సంఘాన్ని పెట్టినారు. ఆటువంటి సంఘాలను కొన్నింటిని కలిపి 'కమ్యూన్' అన్నారు. ఈ సంఘాలలో యిప్పటికీ కొందరు భూస్వాములు, ఉపభూస్వాములు, మధ్యరకం రైతులు, ఉపమధ్య రకం రైతాంగం, సామాన్య కృషీవలులు వున్నారని చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తీర్మానం ద్వారా తెలుస్తున్నది. క్రమేపీ క్రిందివారిని బలపరచి, పైవారిని తొలగిస్తారు. అనగా పైవారిదగ్గర ఎక్కువగా వున్నదానిని మిగిలినవారికి యిస్తారు.

కమ్యూన్‌లో భూమి 'ప్రజల పరం' కాలేదు. ప్రభుత్వానికి చెందలేదు. సమిష్టిగా వుంటుంది. అనగా ఎవరిభూమి వారిదేగాని వారి సమిష్టి సహకార సంఘంలోకి దానిని అంతా కలిపి సేద్యంచేస్తున్నారు. కృషికి తగిన ఫలితం, పనినిబట్టి కొంత ఫలితం ఒక్కొక్కరికీ వారి కష్టానికితగినట్లు లభ్యమవుతుంది. భూమి గ్రామీకరణమై ఎవరి చేతనైనంత వారు సాగుచేసుకుని గ్రామసభ నిర్ణయానుసారం ఫలితం పొందితే ఇంతకంటె విప్లవకరమైన మార్పుకాదా? కాని మనకాళ్ళాన తెలీదీ?

మనదేశంలో సహకార సంఘాలను వ్యవసాయంలో పెట్టమని ఒకరంటే వద్దని ఒకరనిరి. భూసంస్కరణలు చేసేవారు, యిష్టంలేకుండానే తమతమ కమతాలు చక్కపెట్టుకుని, చేస్తిరి; యితరులు వాటిని పమ్ముకొనిరి. వినోబా భూదానంఅంటే భయపడిరి. [illegible] దానిని నిర్లక్ష్యం చేస్తిరి. గ్రామదానం అంటే భయపడిరి, కాగా దానిని విరోధిస్తూ ప్రచారం చేస్తిరి కొందరు. గ్రామదాన విధానమును కదరు కనిపెట్టినవారు కేరళ ముఖ్యమంత్రి నంబూద్రిపాద్‌గా పరిణమించెనుగదా! తమ ఉద్యమానికి బలపత్రమైన ప్రశంస

14 లక్షల రూపాయల నెక్లెస్!

పదభ్రష్టులై గౌరవంగా దేశం వదలి పెట్టిపోవుటకు అనుమతింపబడిన పాకిస్తాన్ మాజీ ప్రెసిడెంటు మిర్జా సతీమణికి సంబంధించిన ఒక నెక్లెస్‌ను, వారు యింగ్లండుకు విమానం ఎక్కబోయేముందు, అయూబ్‌ఖాన్ భటులు స్వాధీనం చేసుకున్నారట. ఆ నెక్లెస్ ఖరీదు 14 లక్షల రూపాయలట! ఆమెకు దానిని ఎవరో బహూకరించారట. పాపం! బరువుహృదయంతో బేగం మిర్జా ప్రయాణం సాగించిందనీ, ఆమె ఆదిగులుతోనే వుందనీ, బొంబయి వారపత్రిక వార్త.

మ్నాయం ఉద్భవించిందని తెలుసుకొని, దానిని గుర్తించి, యుక్తియుక్తంగా 'ఇది కాంగ్రెస్ త్రోవ గాక, దానికి ప్రతిగా కమ్యూనిస్టులైన మనం చూపించే త్రోవ గాక, మూడవమార్గం ఇంకొకటి. దీని ప్రాశస్త్యమును గమనించవలెను' అని అతడు తనవారికి చెప్పుతున్నాడు. లోకాన్ని సంతుష్టిపరచడానికి కూడా ఆ ప్రకటన తోడ్పడింది. యిల్లాల్లో, నంబూద్రిపాదే గాక మిగిలిన పార్టీలముఖ్యులు గ్రామదానాన్ని ప్రశంసించారు. కాని దానికి గాను చేసిందేమిటి? సర్వోదయంవారికే మైనా చేస్తే, దానికి ప్రభుత్వం తోడ్పడుతుంది. అంతేనా?

ఈ దేశం ఎవరిది? సర్వోదయంవారిదా? అన్ని పార్టీలకూ చెందినదే. కావలసింది గ్రామసౌభాగ్యం. పక్షాతీతంగా దానికై కృషిజరగడం, తేడా కొన్నాళ్లు పక్షాలు మానుకుని, అందరూ కలిసి ప్లానింగ్ కలాపాన్ని కట్టుదలతో నెగ్గించడం కర్తవ్యం. తేడా అంతా కలిసి ఒక నూతన సృష్టి చేసి, ఒకబలమైన అగ్నిపైకేపన్ను రూపొందించండి.

చైనా కమ్యూన్‌లో [illegible] (అగ్రో—ఇండస్ట్రీ) పథకంకంటె ఎక్కువేమున్నది? అసలు వ్యవసాయం [illegible] పరిశ్రమలను [illegible] సాగించడానికే కమ్యూన్ సంస్థలు ఏర్పడినవి.

మనదేశంలో మనకు పథకాలు లేక మనం వెనకబడలేదు. మన అభిప్రాయాలు, పథకాలు కోల్లలు. వాటిని నిర్మించే అగ్నిపైకేపన్

—కొరవ 12 వ పేజీలో

★ పల్లెలు ★

● వెంకటగిరి చిత్రపటావిష్కరణోత్సవాలు
● చింతలదేవిక్షేత్రంలో గోసంవర్ధనోత్సవం
● మరికొన్ని గ్రామాలలో ప్రధాని జన్మదినోత్సవం

వెంకటగిరి పౌరజీవితంలో రాజకీయ, విద్య, వైద్య, పరిపాలనా రంగాల్లో ప్రముఖపాత్ర నిర్వహించిన, నిర్వహిస్తున్న పెద్దల రూపపటముల ఆవిష్కరణ మహోత్సవం వెంకటగిరి క్లబ్బులో ఇటీవల జరిగింది. రక్తదాత శ్రీ యస్. వి. నరసింహారావు గారు సభకు అధ్యక్షత వహించారు. కీర్తిశేషులు తిరుమలశెట్టి రామమూర్తి (స్థానిక చేనేత సహకారసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ టి. ఈశ్వరరావు గారి తండ్రి); సి. గోపాలకృష్ణయ్య; క్షత్రియులు వి. జగన్నాథం; డాక్టరు టి. సింహాచలం, డాక్టరు లోకా వెంకటరామయ్యగారల చిత్రపటాలను డాక్టరు [illegible] రామచంద్రరావు గారు ఆవిష్కరించారు.

వెంకటగిరి టవును లో కాంగ్రెసునిర్మాణ నాటిన త్యాగులు కలిగిన సోదరుల సహచరుడుగా, కాంగ్రెసు ఆసహాయోద్యమంలో జైలుశిక్ష ననుభవించిన దేశభక్తుడు కీ॥ శే॥ తిరుమలశెట్టి రామమూర్తి.

రాజాగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగా పరిజల అభిమానాన్ని కూడా పొందిన పరిపాలనాదక్ష సర్వశ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య.

వెంకటగిరి క్లబ్బు [illegible] కార్యదర్శిగా క్లబ్బు [illegible] అభివృద్ధికి, భవన నిర్మాణానికి యెంతో కృషి చేసిన వ్యక్తి శ్రీ జగన్నాథం.

[illegible]

82 ఏండ్ల వృద్ధుడు డాక్టరు సింహాచలం.

ఆయుర్వేద వైద్యుడు గానేగాక, పరిశ్రమ సేవకుడుగా గూడా పేరుపొందిన వ్యక్తి డాక్టరు లోకా వెంకటరామయ్య.

శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావు, యం. వెంకటసుబ్బయ్య, కాపనపల్యుడు పి. వెంకటస్వామిరెడ్డి, కె. విశ్వనాథం ప్రభృతులు

—కొరవ 12 వ పేజీలో

మావద్ద మైసూరు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన

అన్నిపైర్ల తెగుళ్ళకు - చీడలకు

ముడతపిండి - ఎండ్రిన్

దొరకును

★★★

అంధ్ర బోన్‌మిల్లు ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ,

ఫ్యాక్టరీ :: కొడవలూరు.

ఆఫీసు :: 5/305 స్టోన్‌హౌస్‌పేట, నెల్లూరు.

ఫోన్ : 1 [illegible]

శీతాకాలపుం

చలిబాధనుండి శరీరమును
రక్షించుటకు కావలసిన

ఫుల్లెన్ రగ్గులు, బిన్నీ ఫ్లానెలర్,
బిన్నీ రాజపుత్, బిన్నీ టూరిస్టు,
ధారీవాల్ రగ్గులు, స్వెట్టర్సు,
మఫ్లర్సు, టీన్వడు, ఫుల్లెన్
గాబర్డిన్, షర్టింగ్సు, వాయిల్సు,
పట్టుచీరెలు - నేతచీరెలు

ఇంకా

మీకు కావలసిన రకములు సరసమైన
ధరలకు యివ్వగలము.

* * * *

ది భారతీమార్టు

(ప్రైవేట్ లిమిటెడ్)

హెడ్డాఫీసు - మదరాసు.

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

టెలిఫోన్ : 84.

ఆస్తివివాద ప్రకటన

కోవూరు తా॥ గోగులపల్లి గ్రామ కాపురస్తులు రామలింగం గిరటా రెడ్డి భార్య పార్వతమ్మ ఇందుమూలమున తెలియజేయడం ఏమనగా:- నా భర్త లేటు గిరటా రెడ్డి తన కుటుంబ ఆస్తిపై ఏలాటి ఋణములు లేకుండా 20-1-53 తేదిన చనిపోయినాడు. నా కుమారుడు రామలింగం బాలాంరెడ్డి నన్ను పోషించకుండా దురభ్యాసములవల్ల ఆస్తిపైవచ్చు ఫలితమును వ్యయ పర్చుటయేగాక, కుటుంబభూములను పరాధీనములు చేసి ఆ డబ్బును దురభ్యాసములకు చేసిన ఋణములు తీర్చుచున్నాడు. చట్టరీత్యా నా భర్త ఆస్తిలో నాకు సగభాగం హక్కుగలిగి వున్నది. గనుక నా భాగం ఆస్తిని నా కుమారుడు పరాధీనములు చేయుటకు హక్కులేదు. చేసినను చెల్లనేరవు. నా కుమారుడు చేసిన ఋణములు గూడా కుటుంబఆస్తిలో నా సగభాగం ఆస్తిని బద్దగించనేరవని ఎల్లరకు తెలియచేయడమైనది.

—రామలింగం పార్వతమ్మ.

మార్కాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 34 of 1958.

పల్లమూడి వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు
—పిటిషనరులు.

Nil —రెస్పాండెంట్లు.

యీ నెంబరులో 1, 3, 4, 5 పిటీషనర్లకు అవిభక్త తండ్రిన్నీ, 2-వ పిటిషనరుకు భర్తయున్నూ అయిన లేటు పల్లమూడి చెలమయ్య మార్కాపురం తాలూకా, పోయులపల్లె గ్రామంలో 16-11-56 తేదిన చనిపోయినందున ఆయనకు ముఖ్యవారసులగు యీ నెంబరు పిటీషనర్లు లేటు పల్లమూడి చెలమయ్యకు గవర్నమెంటువారివలన రావలసిన లోను బాండ్లు మొత్తం రూ. 395/- లు గాబట్టి కోనటకు [illegible] సర్టిఫికేటు పొందుటకుగాను అర్జీదాఖలు చేసినారు. గాన ఎవరికైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 6-12-58 తేది ఉ॥ 10 గం॥కు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకొనేది.

—కుంచాల రామచంద్రరావు,
పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ విలంబి, కార్తీక బహుళ విదియ
7 మార్గశిరం, 1880. (28-11-1958)

మైనరు ఇర్రిగేషన్

ప్రణాళికాబద్ధమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏడు సంవత్సరాలు జరిగిన తర్వాత, నీటిపారుదల వసతులకు సంబంధించి మైనరు ఇర్రిగేషన్ పనుల అవసరాన్ని యీనాటికి గుర్తించారు - మన పాలకులు, ప్రణాళికా నిర్మాతలు.

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ మైనరు ఇర్రిగేషన్ ప్రాధాన్యాన్ని గూర్చి నొక్కిచెప్పి, వాటి అభివృద్ధిపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహిస్తుందని ప్రకటించారు.

ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికలోగాని, ద్వితీయ ప్రణాళికలోగాని విశేషధనము, విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకోవలసిన యంత్రసామగ్రిపై ఆధారపడవలసిన పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులుమాత్రం తలపెట్టబడి నిర్మాణం కొనసాగింపబడుతున్నవి.

పెద్దప్రాజెక్టులు దేశానికి అవసరం లేదనలేము. కాని అవి శక్తికిమించినభారమై, నిర్మాణం ఆలస్యమై, వాటి ఫలితాలు ప్రజలకందడంలో ఆలస్యమై, ప్రణాళికలంటే ప్రజలలో వుత్సాహం జనించడంలేదు. దామోదర్ వ్యాలీ, హీరాకుడ్, భక్రా, తుంగభద్ర, నాగార్జునసాగర్ వంటి భారీప్రాజెక్టులు దేశస్వరూపాన్ని మార్చగలవనుటలోగాని, మన ఆహారసమస్యను పరిష్కరించగలవనుటలోగాని, దేశగౌరవాన్ని యినుమడింపజేయగలవనుటలోగాని సందేహం లేదు. అయితే యీ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం గావడం ఒక భారమైన సమస్యయితే; అవి పూర్తి అయిన తర్వాత వుపయోగానికి రావడం అంతకంటే జటిలమైన సమస్యగా వున్నది. ఇప్పటికి పూర్తిఅయిన పెద్దప్రాజెక్టులను ఆయాకట్టుదారులు పూర్తిగా వినియోగించుకోలేక పోతున్నది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు తీసుకుంటే, ప్రభుత్వం ఎంత ప్రోత్సహించినా, సహాయపడినా, దాని క్రింద నిర్ణీతపారుదల విస్తీర్ణం యీనాటికి సాగుకిరావడంలేదు. అట్లానే కోట్లుఖర్చు పెట్టబడిన కడప కర్నూలు కాలువకిరింద, ఆ వ్యయానికి తగినంత వుపయోగం జరుగలేదు.

పెద్దప్రాజెక్టుల వుపయోగం యీ విధంగా అసంతృప్తికరంగా వుంటే; వీటి నిర్మాణంలోని అవినీతి, లోపాలవల్ల ప్రభుత్వం తీరని అపకీర్తిను గురికావలసి వస్తున్నది. వీటిలోని కంట్రాక్టు పద్ధతివల్ల కష్టార్జితమైన కోట్లాది ప్రభుత్వధనం దుర్వినియోగం కావడమేగాక, నిర్మాణ లోపంవల్ల అవికట్టినంతకాలంగూడా నిలువక, ప్రజానష్టకారులుగా పరిణమిస్తున్నవి.

మైనరు ఇర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టులట్లుగాక, తక్కువ వ్యయంతో, వెంటనే పూర్తి వినియోగానికివచ్చి, ప్రజలకు సంతృప్తిని, ఆహారకొరతను తీర్చగలవు. మన ప్రణాళికా కర్తలు ముందు యీ చిన్ననీటి వసతులకు ప్రాధాన్యమిచ్చి ఆ పిమ్మట పెద్దప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి పూనుకొనివుంటే ఆహార ధాన్యాల విషయంలో నేటి పరిస్థితిగాని, వీటికోసం విలువైన విదేశీ ద్రవ్యాన్ని ఖర్చుచెయ్యవలసిన అవసరంగాని వుండేదికాదు. ఇప్పటికైనా

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

పాక్ పరిణామాలు

పాకిస్తాన్‌లో యిటీవలవచ్చిన మార్పులను గురించి లోక్‌సభలోను, తర్వాత పార్లమెంటరీ కాంగ్రెసుపక్ష సమావేశంలోను మాట్లాడుతూ, పాకిస్తాన్‌లో ఎవరు అధికారంలోవున్నా, వారి ప్రవర్తన ఎలావున్నప్పటికీ ఆదేశంతో సఖ్యతే పెంపొందించుకోవాలని ఇండియా కాంక్షిస్తున్నదనీ; పాకిస్తాన్ ఇప్పట్లో యిండియాపై యుద్ధానికి తలపడకపోవచ్చునని ప్రధాని నెహ్రూ చేసిన వ్యాఖ్యానం, భారతప్రజల భయాందోళనలను తగ్గించలేదనే చెప్పవలసివుంది. ఇరుగు పొరుగు రాజ్యాలతో సన్నిహిత స్నేహసంబంధాలుండడం అత్యంత అవసరమే. కాని గత పదకొండుసంవత్సరాలుగా, కాశ్మీరు, పంజాబు నదీజలాల పంపకం, సరిహద్దులవంటి ప్రధాన విషయాలలో పాకిస్తాన్ పాలకులు సమస్యా పరిష్కారానికి శ్రద్ధవహించలేదు. అప్పుడప్పుడూ కేవలం ప్రకటనలు చేయుడంతప్ప, యిండియాతో స్నేహసంబంధాలు పెంపొందించుకోవడానికి ఏప్రయత్నమూ చేయలేదు. ఇటీవల అయూబ్ ఖాన్ చేసిన యుద్ధబెదిరింపులేమి, అయునహాయాంలో యిండియా—పాకిస్తాన్ సరిహద్దులలో పాక్ సైనికుల దురాగతాలేమి, గతవారం రాజధానీలోని యిండియా రాయబార కార్యాలయోద్యోగి ఆయన పత్నిమనిపై పాక్ సైనికులు సల్పిన అక్రమ చర్యలేమి, పీటికితోడు అమెరికా నుంచి పాకిస్తాన్‌కు లభిస్తున్న ఆయుధసహాయము మునుపటికంటె ఇటీవల మరింత పెరిగిందనీ, ఆయుధ సరఫరాలపై రెండు దేశాలమధ్య కొత్త ఒడంబడికకు రాయబారాలు జరుగుతున్నవని భారతదేశంలో ఆందోళనకు కారణభూతమవుతున్నది. పై సంఘటనలను, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం యిండియాపట్ల అవలంబించవలసిన విధానానికి నిదర్శనాలుగా చెప్పుకోవచ్చు. నెహ్రూ ప్రకటనలవల్ల పాకిస్తాన్ పరిపాలకుల వైఖరిలో మార్పు రాబోదనేది స్పష్టం. సైనిక నియంతృత్వంలో, ఏకవ్యక్తి పరిపాలనలో ఏ నిముషంలో ఏమిజరుగుతుందో చెప్పలేము. కావున యిండియా ప్రభుత్వం పాకిస్తాన్ పరిణామాలను అనుక్షణం అత్యంతశ్రద్ధతో గమనించుతూ, ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనడానికి సంసిద్ధంగా వుండడం అవసరం.

జరిగిన యీ లోపాన్ని గుర్తించి, మైనరు యిర్రిగేషన్ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వాలు పూనుకోవడం అభినందనీయం.

కేవలం చిన్ననీటి వనరులనేగాకుండా, మధ్యరకం ప్రాజెక్టులనుగూడా చేపట్టవలసిందిగా ప్రణాళికా కర్తలను, ప్రభుత్వాలను కోరుతున్నాము. ఈ దృష్టితో జూచినప్పుడు నెల్లూరుజిల్లాలోని సోమశిల ప్రాజెక్టు, కావలి — కనుపూరు కాల్వలు తక్కువ వ్యయంతో, విశేష వుపయోగకారులుగా వుండగలవు. ఇవి నిర్మాణం పూర్తి అయినాక వెంటనే, పూర్తిగా వుపయోగించుకోబడి, వెనుకబడిన ప్రాంతాన్ని సుభిక్షం చేయడమేగాక తక్షణం అధికాహారోత్పత్తికి దోహదకరంగా వుండగలవు. వీటి నిర్మాణ వ్యయంలో కొంతభాగాన్ని రైతాంగం భరించుటకు, దానిని ముందే చెల్లించుటకు సిద్ధంగావున్నది. ఇంత తక్కువ వ్యయంలో, యింత తక్షణ ఫలితాన్నిచ్చే చిన్నప్రాజెక్టులు చాల అరుదు. కావున మైనరు ఇర్రిగేషను, మధ్యరకం ప్రాజెక్టులనుగూర్చి ఆలోచించేటప్పుడు, వీటికి ప్రాధాన్యమివ్వవలసిందిగా ప్లానింగ్ కమిషన్ వారిని, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ప్రాంతీయ దృష్టితో గాకుండా, ఆహారోత్పత్తి, వెనుకబడిన ప్రాంతాల సంక్షేమ దృక్పథంతో వీటి నిర్మాణానికి అంగీకరించ చేయుటకు పట్టుదలగా కృషిచేయవలసిందిగా ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయం

కాశీ విశ్వవిద్యాలయ సమస్యపై లోక్‌సభలో జరిగిన తీవ్రమైన చర్చల అనంతరం, కేంద్ర విద్యామంత్రి, ప్రధానమంత్రి చేసిన ప్రకటనబట్టి, కాశీ విశ్వవిద్యాలయం తిరిగి ఎప్పుడు తెరవబడుతుందో ఖచ్చితంగా చెప్పలేము. కాశీ విశ్వవిద్యాలయం అక్టోబరు 8 తేదిన మూసివేయబడింది. కాలేజీలు డిసెంబరు లో తెరవబడవచ్చునని పార్లమెంటరీ కాంగ్రెస్‌పక్ష సమావేశంలో మాట్లాడుచూ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ తెలియచేశారటకాని ఎప్పుడు తెరుస్తారోమాత్రం ఆయన స్పష్టం చేయలేదు. లోక్‌సభలో విద్యామంత్రిపై చెలరేగిన తీవ్రమైన విమర్శలు సహేతుకమైనవికావు. మంత్రివర్గ సమిష్టి బాధ్యతతో నిర్ణయం జరిగినప్పుడు, ఒక్క విద్యామంత్రినే నిందించి ప్రయోజనంలేదు. కొందరు సూచించినట్లు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షుని తొలగించినంతమాత్రాన పరిస్థితులు చక్కబడవు. కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీ పక్షకార్యదర్శి రామసుభాగ్‌సింగ్ యీ విషయంలో కినుకవహించి, రాజీనామా యివ్వబూనడం సమర్థనీయం గాజాలదు. కాశీ విశ్వవిద్యాలయ పరిస్థితులు విమర్శించడానికి రాజకీయాలు కారణమనేది సువిదితం. ప్రధానమంత్రి కాశీకి వెళ్లి పరిస్థితులను స్వయంగా పరిశీలించాలని కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు చేసిన సూచనకు, విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణ లేనంతకాలం ఎవరి ప్రమేయమూ ప్రయోజనకరం కాదని శ్రీ నెహ్రూ యిచ్చిన సమాధానం సమంజసంగా వుంది. ఈ విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారాలను లోక్‌సభ సమగ్రంగా చర్చించినప్పటికీ, యీనాటికీ విశ్వవిద్యాలయాన్ని మూసివేయుడానికి దారితీసిన పరిస్థితులలో ఏమాత్రం మార్పు రాకపోవడం గమనించదగిన విషయం. అందువలన విద్యార్థులలోను, అధ్యాపకులలోను క్రమశిక్షణపట్ల గౌరవభావం కలగడం, వారు తమ బాధ్యతలను గుర్తించడం తక్షణావసరం. విశ్వవిద్యాలయాన్ని తిరిగి ప్రారంభించడం రెండవ విషయం.

బెల్గాం సంఘటనలు

సోమవారం బెల్గాంలో జరిగిన సంఘటనలు భారతజాతికి తలవంపులు తెచ్చేవనుటలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు. బెల్గాంలో జరుగుచుండిన ఒక కన్నడిగుల సమావేశానికి వెళ్తున్న జనంపై మహారాష్ట్రుల కొందరు రాళ్లు, పాదరక్షలు విసిరిన ఫలితంగా రక్తము సందర్భమైగా గాయపడ్డారు. బొంబాయి - మైసూరు సరిహద్దుల విషయంలో ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని యథాతథంగా వుండాలని యీ సమావేశంలో కోరనున్నదిగా, యీ సమస్య

—రెండవ 12-వ పేజీలో

జాతీయజీవనంలో జాతీయ ప్రేమను ప్రబోధించిన జాతీయమహాకవి కాళిదాసు

నెల్లూరు జయంతిసభలో శ్రీ శివశంకరస్వామి

ఎక్కడ సంస్కృతముంటే అక్కడ కాళిదాసు వున్నారని శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి

నెల్లూరు వేదసంస్కృత కళాశాల ఉభయ భాషాసేవకసమితి యాజమాన్యమున, ఈ నెల 22, 23 తేదులలో శ్రీ కాళిదాస జయన్తి మహాసభలు, కళాశాలభవనంలో, శ్రీయుతులు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, పైడా సుబ్బరామశ్రేష్ఠిగారల అధ్యక్షతన, వైభవోపేతంగా, జయావహంగా జరిగినవి. శ్రీ శివశంకరస్వామి సభను ప్రారంభించారు. శ్రీ నోరి నృసింహశాస్త్రి, సాహిత్య సమితి సహాయకార్యదర్శి శ్రీ కోగంటి సీతారామశాస్త్రి, సరసకవి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్య, శ్రీ గుర్రం వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ రామదాసయ్యంగార్, శ్రీ దుగ్గా రామమూర్తి, శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డి ప్రభృతి విద్వత్కవులు, శ్రీ తూమాటివారు శివరామయ్యపంతులు మొదలగు సాహిత్య ప్రియులనేకులు సాహిత్య సేవకులు, న్యాయవాదులు పాల్గొన్నారు.

శివశంకరస్వామి

శ్రీ శివశంకరస్వాములవారు సభలను ప్రారంభిస్తూ, కవికులగురువు కాళిదాసును గురించి దాదాపు అన్ని దేశాలలోను తెలియనివారు అరుదుఅనీ, వారికావ్యాలు ఎక్కువ వ్యాప్తి చెందియున్నవని అన్నారు. తర్వాత కాళిదాసు జీవిత చరిత్రను శ్రీ శివశంకరస్వామి ప్రస్తావిస్తూ, కాళిదాసు నను కుంతిభోజాదని కొందరన్నారని, బ్రాహ్మణుడో కాదో అని మీమాంసకలదనీ, వారు వేదాధ్యయనం చేసియున్నందున కాళిదాసు బ్రాహ్మణుడే అయివుండాలని అన్నారు. కాళిదాసుని గురించిన అపప్రథలు తొలగించుట ముఖ్యమని చెప్తూ, మొదట అవిద్యాంసుడై, యాదవుడై, కాళిదేవి ఉపాసకుడై, ఆయన అల్లరి చిల్లరిపనులు, భోజుని ఆస్థానములో చేసినట్లు చెప్పబడియున్నవన్నారు. మొంగలు చక్రవర్తుల ఆస్థానంలో కూడ ఒక అక్బరీయ కాళిదాసు వుండియున్నాడనీ, యిందరు కాళిదాసుల్లో మహాకవి కాళిదాసు ఎవరు అనే సందేహం కలుగవచ్చుననీ, కాని సప్త ఉద్గ్రంథాలు రచించిన మహాకవియే కాళిదాసని అన్నారు. కాళిదాసు క్రీ.శ. 10వ శతాబ్దపువాడై వుండాలని ఒక కొంచె చరిత్రకారు డన్నప్పటికీ, తన స్వమతంలో, ఆయన క్రీస్తుపూర్వ శతాబ్దంలో విక్రమాదిత్యుని ఆస్థానంలో వుండినవాడని అన్నారు శ్రీ శివశంకరస్వామిగారు.

పిమ్మట కాళిదాసు కవిత్వమునుగురించి శ్రీ శివశంకరస్వాములవారు ప్రస్తావిస్తూ, కాళిదాసు హృదయం కోమలమైందన్నారు. సందర్భోచితములైన వృత్తములను కాళిదాసు అనుష్ఠించినాడనీ, సుదీర్ఘములు కానీయక సర్గలను వ్రాసినారని చెప్పారు. వృత్తస్వీకరణలో కాళిదాసు అందరికీ చేసిన వెయ్యి అన్నారు శ్రీ స్వాములవారు. ఇంతేల కాళిదాసు Practising artist అనిచెప్పారు. ఆయన జగుప్సాకరమైన విషయాలనుకూడ అతిరమ్యంగా చెప్పారన్నారు. కాళిదాసు జాతీయకవియనీ, ఆయన జాతీయజీవనంలో జాతీయప్రేమను ప్రబోధించినవాడని శ్రీ స్వాములవారుచెప్పారు. విక్రమాదిత్యుని ట్యూటరుగావుండి రఘువంశమును కాళిదాసు బోధించినాడనికూడ అన్నారు. సమాస జటిలత్వం వారి రచనలలో కనుపించదన్నారు. ఏమాత్రం సంస్కృతజ్ఞానం వున్నా, కాళిదాసును అర్థంచేసుకోవచ్చునన్నారు. పౌరాణిక ధర్మములు కాళిదాసు గ్రంథాలవల్ల, వ్యాప్తమైనవన్నారు. కుమార సంభవంలో సృష్టిక్రమాన్ని వర్ణించి, భగవంతుని మనకు కాళిదాసు సన్నిహితం చేశాడన్నారు.

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి

22 తేది కాళిదాస జయన్తి ప్రారంభసభకు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహిస్తూ, ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో ఉజ్జయిని తదితర ప్రాంతాలలో కాళిదాస జయన్తిసభలు జరుగుతున్నప్పటికీ, ఈ కార్యక్రమానికి మనరాష్ట్రంలో ప్రభుత్వసహాయం లేకపోవడంపట్ల విచారం ప్రకటించారు. కాళిదాసు కృతమైన గ్రంథాలను మననం చేసుకొని, వారిని జాతీయకవిగా భావిస్తే నేటి జయంత్యుత్సవం సాఫల్యం పొందుతుందన్నారు. సంస్కృతంలో వాల్మీకి, వ్యాసుల తర్వాత కాళిదాసే మనకు ప్రధానుడనీ, నేటి జయన్తి కాళిదాసు కావ్యముల విశిష్టతను తెలియచేస్తున్నదన్నారు. ఇతర దేశాల్లోకంటే మనదేశంలోనే కాళిదాసుగ్రంథాలు వ్యాప్తిలోవున్నవనీ, ఎక్కడ సంస్కృతంవుంటే అక్కడే కాళిదాసు వున్నారన్నారు. కీ.శే. వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారు కాళిదాసు నాటకాలను అనువదించి, కాళిదాసు కీర్తిని ఆంధ్రదేశంలో చాటారనీ; "శాకుంతలమ్"

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మహాకవీ! జోహారు

శ్రీ సురభి నరసింహము

ఓ మహాకవి కాళిదాసా!
జోహారు! నవరసభాషా!
దశదిశలదీపించు—విశదయానసహంస!
రసభావపరిపూర్ణ—రమణీయ కవిచంద్ర ||ఓ||
గీర్వాణవాణీ—తరంగిణులలోన
పొంగుచేసితివయ్య! రంగారు నీకవిత.
ప్రకృతిశోభలకెల్ల— "ఋతుసంహారములవల్లి"
రమణీయభావాబ్ధి— "రఘువంశ చరితమ్ము"
వలపుతలపులుదేలుకు—"నల"
"కుమారోదయము"
రాగాలవిలయమ్ము— "మేఘసందేశమ్ము"
కమనీయ మహనీయ—కావ్యములుగ దీర్చి
విశ్వవిలసితకీర్తి—శాశ్వతాత్ముడవైతి ||ఓ||
శృంగారకరుణముల—
"శాకుంతలము" తో లోక
నీరాజనాలందితివి—"విక్రమోర్వశి" కులుకు
లలితభావాలతో—"మాళవిక" నటియించ
నవంసోజ్జ్వలకవిత—నాట్యమొనరగచేసి
నాటకమ్ములదీర్చి—మేటికవిగ వెలసితి ||ఓ||
ఏమాతృగర్భమున—ఏ దేవివరమున కా
జనియించితివో! నీవు—
సృజియించితివో! కృతుల
ఆతల్లి చలువయును—ఆ దేవి దీవెనలు
విలయించెవనలతల—విరియించెపువ్వుల
ఆనాటి నీకృతులు—ఎనలేని శిల్పాలు
ఈనాడు మాయిమూట—కనిపించు చిత్రాలు
స్థిరయశశ్చంద్రికా—కవిస్తుతినాత్మ!
అనురాగమున—సందేశమ్ము! ప్రేమ.
[illegible]
జోహారు [illegible] ||ఓ||

కాళిదాస స్మృతి

శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డి

అమర వాఙ్మయ రాజహర్మ్యమ్మునందు
కావ్యమణిదీప దీధితుల్ కదలుకొలిపి
విశ్వవిభ్రమాహ్వానమ్ము వినిపించినట్టి
నరసహృదయా! కాళిదాసా! నమోస్తు!

కప్పించి సందెనీగోవుపై దుమికిన
మృగరాజ విక్రమ వంత్రికల మెఱపు,
రాహు ప్రతిష్టంభ పరిస్ఫురితమౌ పాల్గు
నాపురోహిత దీప్తి ప్రతిభ,
పూవిల్తు నిల్పిన బూడిద గావించిన
అభ్రకేశుని కంటి యగ్నికీల,
అల రతీదేవి మంగళ్యపూమ్మలో
భోగరాజ వలరాజ యోరి ప్రోవు,

కల్పిచుట గానపించెదుకదే, కవిత
వర్ణకాంతుల చిత్రముల్ వ్రాసినావు
కలమె, రంగుల కుంచియగా సర్పి;
కమ్రకవితా సముత్కర్ష! కాళిదాస!

నీ స్వప్నసీమాని నృత్యకాల నటింప
అమరకాంచను ఒయ్యారమున్న,
నీవు సృష్టించిన నీరదగ్గనకు
ప్రణయసందేశ గౌరవముగలిగె,
నీ కళాకాంతపై నిలచి, "శకుంతల"
పరుల కళాహృత్ప్రతి ప్రసవమయ్యె,
నీవు శాసించిన నిర్ఝరసుందరి
నరునితో నిలిచి శాపమువేసె,

మామునకు చంద్రికి కెదురాటు నేర్పినీవు,
చిన్ని లతకును గన్నులు చెమ్మగిల్ల,
ప్రకృతి నాడించు సంప్రదాలికుడ! నీవు
కలముపట్టిన వింతలు కలుగకున్నె?

నీ "ఉపమా" యని నిచ్చలు మెచ్చును
భుజియించి ప్రేమని భోక్తయేది?
నీ "మేఘ" గంభీర నిర్ఘోషమునకుల్కి
దవుల కౌగిలింపని తరుణియేది?
నీ కావ్యకన్యల నిత్యకోమల ముఖా
బ్జములు చుంబింపని భ్రమరమేది?
నీ దివ్యకృతి నందినీసేవకున వ
త్సమ్ము గానట్టి నవజ్ఞుడేది?

—కొరవ 10 వ పేజీలో

సాటిలేని ఆల్-వేవ్ రేడియో

నేషనల్-ఎక్కో మోడలు ఎ-317

నేషనల్-ఎక్కో మోడలు ఎ-317 ఉత్తమ తరగతికి చెందిన ఒక ఘనమైన రేడియో. అది చక్కగా పెక్కతరహాల పనిచేస్తుంది. దానిని మీ దగ్గరలోనున్న నేషనల్-ఎక్కో వ్యాపారివద్ద వచ్చి వినండి. ఈ రేడియోతో ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడుతుంది!

7 వాల్వులు, 8 బ్యాండులు ఎసి కరెంట్ కాబినెట్ టిపిస్ యిమ్మబడిన కర్వ్ క్యాబినెట్ ట్యూన్ ఆర్.ఎఫ్. స్టేజి. రు. 595/-నెట్

నేషనల్-ఎక్కో రేడియోలు శ్రేష్ఠమైనవి—
అవి మాక్ఫానైట్ చేయబడినవి

నేషనల్ రేడియో & ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్
[illegible]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి కార్యక్రమం

[illegible]

అక్టోబరు 25 సంఘటనలు: శాసనసభ చర్చ

[illegible]

పెద్ద పోస్టాఫీసు

[illegible]

కలరా - మశూచి

[illegible]

నీటివసతి

[illegible]	1.	5 ,,
[illegible]	2.	0 ,,
[illegible]	16.	8 ,,
[illegible]	20.	8 ,,
[illegible]	9.	0 ,,

నెల్లూరు పగటి హత్యకేసు

ముద్దాయిలు ముగ్గురూ హత్యకు కుట్రచేశారని అభిప్రాయపడుతూ, సెషన్సుకోర్టు విచారణకు పంపుతూ అడిషనల్ సెకండుక్లాసు మేజస్ట్రేటు ఉత్తర్వు

వావిలేరు స్త్రీహత్యకేసులో ముద్దయికి ఉరిశిక్ష

కర్తం రంగయ్యకు మరొక 7 మాసాల శిక్ష

నెల్లూరు అడిషనల్ సెకండ్ క్లాస్ మేజస్ట్రేట్ శ్రీ పి. [illegible] గారు, నెల్లూరులో [illegible] 30—8—58 తేదీన జరిగిన [illegible] హత్యకేసుకు సంబంధించిన [illegible] 1. కర్తం కృష్ణారెడ్డి, 2. [illegible] 3. [illegible] [illegible]

[illegible] ముద్దాయి [illegible] ఉన్నాడని, అందువల్ల మల్లారెడ్డికూడా హత్యాకారకుడని మేజస్ట్రేట్ అభిప్రాయపడ్డారు.

[illegible]

కర్తం రంగయ్యకు మరలా 7 నెలలు శిక్ష

[illegible]

వావిలేరు స్త్రీ హత్యకేసులో ముద్దయికి ఉరిశిక్ష

[illegible]

వర్లపూడి హత్యకేసు త్రోసివేత

[illegible]

ఆత్మకూరు ఎన్నిక

(మెంబరుకేక [illegible])

[illegible]

ఏ. సి. పర్యటన

[illegible]

—పరిశీలకుడు.

నెల్లూరు బజారు

[illegible]	[illegible] 1.కి	385—0—0
[illegible]	,,	300—0—0
[illegible]	,,	300—0—0
[illegible]	,,	200—0—0
[illegible]	,,	320—0—0
[illegible]	,,	320—0—0
[illegible]	,,	320—0—0
[illegible]	,,	360—0—0
[illegible]	,,	410—0—0
[illegible]	,,	390—0—0
[illegible] 160 [illegible]		47—4—0
[illegible]	,,	44—8—0
[illegible]	[illegible] 1.కి	18—0—0
[illegible]	,,	18—0—0
[illegible]	,,	32—8—0
[illegible]	,,	42—0—0
[illegible]	,,	40—0—0
[illegible]	,,	35—0—0
[illegible]	[illegible] 1.కి	0—14—0
[illegible]	,,	0—13—0
[illegible]	[illegible] 1.కి	3—0—0
[illegible]	,,	3—4—0

భూములు-ఇండ్లువేలం

రాజాం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 673 of 55. E. P. 164 of 58.

[illegible] —వాది.

[illegible] —ప్రతివాది.

[illegible] 1 లాటు [illegible] 1—20 [illegible] 2—0 [illegible] 0—40 [illegible] 0—40 [illegible] [illegible] 16 [illegible] 100 [illegible] 11 లాటుగాను 22—12—58 తేదీన [illegible] 1 లాటు 1.వ ప్రతి రూ. 1000/- [illegible] 2.వ ప్రతి రూ. 2000/- [illegible] 3.వ ప్రతి రూ. 200/- [illegible] 4.వ ప్రతి రూ. 200/- [illegible] 11 లాటు రూ. 6000/- [illegible]

—[illegible] వారి అడ్వొకేట్.

విజయనగరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 368 of 54. E. P. 385 of 57.

[illegible] —D. Hr.

[illegible] —J. D.

D. Hr. [illegible] J. D. [illegible] 132 [illegible] 1—04 [illegible] 22—12—58 [illegible] 11 [illegible]

1.వ లాటు [illegible] రూ. 100/-, [illegible] రూ. 140/-

2.వ లాటు [illegible] రూ. 125/-, [illegible] రూ. 175/-

3.వ లాటు [illegible] రూ. 30/-, [illegible] రూ. 45/-

4.వ లాటు [illegible] రూ. 105/-, [illegible] రూ. 150/-

J. D. S. Value Nil.

—[illegible]

కావలి సబ్‌కోర్టు [illegible]

S. C. No. 105 of 1958.

[illegible] —వాది.

(3) [illegible] —ప్రతివాది.

[illegible] రూ. 1165/- [illegible] 12—58 [illegible]

—[illegible]

స్థిరాస్తి వేలం ప్రకటన

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

N. D. M. C. O. S. 113 of 1942.

E. P. 232 of 1957.

[illegible] —వాది.

[illegible] —ప్రతివాది.

[illegible] 225 [illegible]

[illegible]	స 105.1/2	ఎ 3—72 సెం
	స 109	ఎ 2—75 సెం
	స 110	ఎ 1—06 సెం
	స 108	ఎ 0—30 సెం
[illegible] 209/29	స 111	ఎ 7—14 సెం
		ఎ 14—97

[illegible] 1/9 [illegible] 2—00 [illegible] 3000/- [illegible] 8—12—1958 తేదీన [illegible] 10 [illegible] Free of Encumbrances [illegible]

—సి. రామారావు - వాదిఅడ్వొకేటు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 352 of 1957.

[illegible] —వాది - ప్రతివాది.

(1) [illegible] (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] 2 to 5 [illegible]

[illegible] —ప్రతివాదులు.

[illegible] 1.వ [illegible] 2 to 5 [illegible] 29—11—58 తేదీన [illegible] 11 [illegible]

—[illegible]

రాజాం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 345 of 54. E. P. 372 of 58.

[illegible] —వాది.

[illegible] —ప్రతివాది.

[illegible] 0—99 [illegible] 22—12—58 [illegible] 600/- [illegible]

—[illegible]

వివాహార్థం చందా

1 [illegible]	రూ.	10—0—0
[illegible]		5—0—0
[illegible]		3—0—0

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

[7 పేజీ కొరవ]

పెద్దాసుపత్రి అభివృద్ధికి పదిలక్షలివ్వాలి.
ప్లానింగుకమిటీ తీర్మానం

నెల్లూరుజిల్లా ప్లానింగ్ కమిటీ సమావేశం యీ నెల 20 తేది కలెక్టరు శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ చారి అధ్యక్షతన జరిగింది. మొదట వివిధ శాఖల అధికారులు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద తమతమ శాఖల్లో జరుగుచున్న కృషిని వివరించారు. పాడుపుపుధ్యమం క్రింద మనజిల్లాలో 15 లక్షల రూపాయిలు పనూ అయినట్లు తెలియజేశారు. ఇంతమొత్తం మరే జిల్లాలోనూ పనూలు కాలేదట!

నెల్లూరు పెద్దాసుపత్రి అభివృద్ధికి రు. 10 లక్షలు గ్రాంటు యిప్పించాలని జిల్లా భారత సేవక సమాజ కన్వీనరు శ్రీ రావిపాటి మహానంద ప్రతిపాదించిన తీర్మానం ఆమోదించబడింది; స్థలనిర్ణయంకోసం ముగ్గురు సభ్యులతో ఒక కమిటీని వేయవలసినదిగా ప్రభుత్వము కోరబడింది.

కనిగిరి రిజర్వాయరులో రాజకీయ బాధితులకు హరిజనులకు మంజూరైన భూములకు, రిజర్వాయర్ నుండి నీరు సప్లయిచేయించాలని చేసిన శ్రీ ఏనుగ పట్టయ్య సూచన ఆమోదించబడింది.

పొదలకూరులోని శ్రీ జనాభ్యుదయ కేంద్రమును చిత్తలూరుకు, వెంకటాచలం కేంద్రాన్ని వెంకటగిరిపాలూరా అత్తివరం గ్రామానికి మార్చాలనీ; శ్రీ హరికోట, వేనాడు, ఇరకం గ్రామాల్లో చాపలు, బుట్టలు, కుర్చీలు తయారుచేసే పరిశ్రమలు నెలకొల్పాలని తీర్మానించారు.

అనుమసముద్రం, చినబ్బిపురం, పెదబ్బిపురం చెరువులకు నీటి సరఫరాకోసం బొగ్గేరుకు ఆనకట్ట నిర్మించి కాల్వ తీయుటకుగా ఎస్టిమేట్లు శాంక్షన్ కాబడినవని తెలియజేయబడింది.

జిల్లా పంచాయితీ అధ్యక్షుల సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఇందుకూరుపేట పంచాయితీ సమితి తరఫున శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డిగారలు సభ్యులుగా కోఆప్టుచేసుకోబడ్డారు. కలెక్టరు అధ్యక్షులుగా, జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి, శ్రీ బస్వారెడ్డి శంకరయ్య, శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డి సభ్యులుగా, జిల్లాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో చురుకుగా పాల్గొన్న వ్యక్తులకు, సంస్థలకు, అధిక పంటలు పండించినవారికి బహుమతులు యిచ్చుటకు ఒక కమిటీ ఏర్పడింది. జిల్లా ప్లానింగ్ కమిటీయే రెండవపంట (రాబీ) ప్రచారసంఘంగా ఏర్పడింది.

రోటరీ ప్రతినిధులు

అంతర్జాతీయ రోటరీవారి ఆసియా ప్రాంతీయ మహాసభ, ప్రప్రథమంగా యీ నెల 21 నుండి 24 తేదివరకు ఢిల్లీలోని విజ్ఞాన భవన్‌లో జరిగింది. వివిధ ఆసియా దేశాలనుండివచ్చే దాదాపు 2500 మంది ప్రతినిధులు యీ మహాసభలో పాల్గొంటారట. ఈ సమావేశానికి మన నెల్లూరు రోటరీక్లబ్ తరపున కూడా [illegible] సంఖ్యగానే హాజరౌతారట. [illegible] శ్రీ [illegible], [illegible] శ్రీ [illegible] రెడ్డి [illegible] 17 మంది ఢిల్లీ ప్రయాణమయ్యారు.

జమా ఖర్చులు

నీరబ్రహ్మేంద్రస్వామి ఆలయ సహాయార్థం 21-9-58 తేది జరిగిన నాటకానికి పోలంపద్ద టిక్కెట్ల అమ్మకం ద్వారా రూ 500; బయట అమ్మకం ద్వారా రూ 600, మొత్తం రూ 1100 లు వచ్చిందనీ; ఇంకను లో మూడు వందలు పనూలు కావలసివున్నదనీ; డ్రామా కు 419-13-6లు, మందిర ప్రహారికి 415-1-0 లు ఖర్చయిందని, రూ 35-7-6 లు నిల్వ వున్నదని తెల్పుతున్నారు.

రాయపుపాళెం విజ్ఞప్తి

నెల్లూరులోచేరిన రాయపుపాళెం హరిజన పాళెంలో నెలకొల్పుటకు శ్రీ కంచెర్ల కన్నయ్యశ్రేష్ఠిగారు ఒక గాంధీవిగ్రహాన్ని బహూకరించారని, అది అసంపూర్ణంగా వున్నదని, దానిని పూర్తిచేసి ఆవిష్కరించుటకు నూరు రూపాయలు పడుతుందని, పేదలమైన తాము ఆ మొత్తాన్ని భరించలేమని, వుదారులైన దాతలు సహాయపడవలసిందిగా శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు హరిజనసేవాసంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకటస్వామిగారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

కావలి-కనుపూరు కాల్వలు: సోమశిల - ఇరిగేషన్ కమిటి తీర్మానాలు

జిల్లా ఇరిగేషన్ సలహాసంఘ సమావేశం 21 తేది కలెక్టరుగారి అధ్యక్షతన జరిగింది.

కావలి కనుపూరుకాల్వల నిర్మాణానికి ఆ ప్రాంతాల రైతులు యిస్తామని వాగ్దానం చేసిన విరాళాలను వసూలుచేయుటకు అవసరమైన చట్టాన్ని త్వరగా చేయవలసిందిగా తీర్మానించబడింది.

సోమశిల విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రతింపులు జరిపి, త్వరగా దానినిర్మాణం ప్రారంభమయ్యేట్టు చూడవలసిందిగా రాష్ట్రప్రభుత్వం కోరబడింది. వరదలసమయంలో వాటి నిరోధానికి వివిధశాఖలు సత్వర సమన్వయకృషి జరుపుటకు అవకాశమిచ్చే గస్తీ పథకాన్నొకదాన్ని రూపొందించవలసినదిగా కూడా యీసలహాసంఘం కోరింది.

ఫైన్ ఆర్ట్సు అకాడమీ

నెల్లూరు, శ్రీ సర్వోదయ జ్యోతి నాట్యమండలి సర్వసభ్యసమావేశం యిటీవల జరిగి, మండలిపేరును "నెల్లూరు ఫైన్ ఆర్ట్సు అకాడమీ"గా మారుస్తూ తీర్మానించబడిందని; అకాడమీకి శ్రీ ఉదయగిరి రామారావుగారు అధ్యక్షులుగా; శ్రీ నందగిరి పాండురంగరావు కార్యదర్శిగ, శ్రీ మదనం వేదు వేణుమాధవ రావుగారు కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడ్డారని కార్యకర్తలు తెల్పుతున్నారు.

30 వ పర్యాయం రక్తదానం

శ్రీ యస్. ఏ. నరసింహారావుగారు, 24 తేది 30 వ పర్యాయం తన రక్తాన్ని దానంజేసి, అపూర్వ చరిత్రను సృష్టించారు.

ధనాన్ని, ఆస్తిని దానంజేసేవారున్నారుగాని, ఆత్మత్యాగ సమమైన రక్తాన్ని, యిన్నిదఫాలు, యింత సంతోషంగా దానంజేయడం అసాధారణమైన విషయం. శ్రీ నరసింహారావుగారి అనుపమాన త్యాగానికి మా హృదయపూర్వక అభినందనలు.

నెహ్రూ జన్మదినోత్సవం

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాన్ని శ్రీ పి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులుగారి శిశు సంక్షేమ సంఘ ఆధ్వర్యమున, కలెక్టర్ శ్రీ శ్రీనివాస్‌చారిగారి అధ్యక్షతన టౌన్‌హాలులో; డాక్టరు కె. యస్. ప్రసాదరావుగారి ఆహ్వానంతో, అనామ్మద్ బీబీ, కెం. వరలక్ష్మి, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యాగార్ల ఉపన్యాసాలతో నెల్లూరు కాల్కాంజీ కారివారు తమ కార్యాలయంలో; ప్రేమసమాజీయులు శ్రీ అక్కుల ఆంజనేయులుగారు తమ 'ప్రకాశ్ భవన్' లో శ్రీ బెజ్జవరపు రామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన — జయప్రదంగా జరిపారు.

పోస్టల్ ఉద్యోగుల సాంస్కృతికోత్సవాలు

నెల్లూరు డివిజన్ పోస్టల్ వుద్యోగుల సాంస్కృతికోత్సవాలు, ఆటలపోటీలు 23 తేది సాయంకాలం పురమందిరంలో బ్రహ్మాండంగా జరిగినవి. సినీతార రావడంతో జనం వెరుగొట్టుకుండా వందలు వేలు చేరారు. పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ పి. ఏ. మాణిక్యాలరావుగారు ఆటగాండ్రకు స్వాగతం చెప్తూ, నెల్లూరు పోస్టల్ వుద్యోగుల సాంస్కృతిక, క్రీడా కార్యకలాపాలపట్ల తన సంతృప్తిని సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చారు. కలెక్టరు శ్రీ వి. శ్రీనివాస్‌చారిగారు అధ్యక్షత వహించారు. సినీతార శ్రీమతి జానకి బంగారు చేతులమీదుగా బహుమతి ప్రదానం జరిగింది. స్పోర్ట్సుకమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ యం.వి.ఆర్. నాయుడుగారి వందనసమర్పణంతో, బాణా సంచా కాల్పులతో కార్యక్రమం జయప్రదంగా ముగిసింది.

రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టుక్రింద నీరు వదిలారు

దాదాపు కోటిరూపాయలు దిగమ్రింగిన రాళ్ళపాడు ప్రాజెక్టుక్రింద, అక్టోబరు 4 తేది, కొంతనీళ్లు వదలినారట. ఈ ప్రాజెక్టువల్ల సుమారు 8 వేల ఎకరాల క్రొత్తభూమికి సాగుకులవసతి లభిస్తుంది. రైతులు భూములు చదునుచేసుకుంటూ, సైనుసెక్టు ప్రయత్నంలో నిమగ్నులైయున్నారు.

ఈ ప్రాజెక్టుకొరకు పందొమ్మిది శాసనసభ్యుడుగా స్వర్గీయ [illegible] నాయుడుగారు ఎంతో కృషిచేసి సాధించారు. వారి స్మృత్యర్థమన్నా [illegible] అని పేరుపెట్టడం సమంజసంగా వుంటుందేమో!

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ
1957-58లో కార్యకలాపాలు

73 సంవత్సరాలక్రితం 1885 ఏప్రిల్ 1 తేది ఏర్పడిన నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి, నేటికి ఎక్కడా సామ్యంలేదు. నెల్లూరుపట్టణం యీ కాలంతో అభివృద్ధి చెందివున్నది. 5.28 చదరపుమైళ్ళ విస్తీర్ణంతో లక్ష జనాభాకు మించి సర్వాంగసుందరంగా విలసిల్లుతున్నది. నెల్లూరుబిట్ I, నెల్లూరుబిట్ II లు కలిపి మొత్తం 24.66 చ. మైళ్ళమేర పట్టణ విస్తీర్ణమును విస్తరింపజేయుమని కోరుతూ 31.3.56 తేది కౌన్సిలుచేసిన తీర్మానం యింకా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

కమిషనరు వగైరాలు జీతభత్యాలు గత ఏడాది రు. 45,351/- కాగా, యీ సంవత్సరం రు. 66,695/-లకు పెరిగినది. పన్నుల వసూళ్ళ సిబ్బంది జీతభత్యాలు కూడ రు. 22,612/- నుండి. రు. 23,584/-లకు పెరిగినవి. మునిసిపాలిటీ దావాల ఖర్చులు కూడ రు. 5395/-ల నుండి రు, 9,636/లకు పెరిగినవి.

రహదారులు

గ్రాండ్ ట్రంకురోడ్డు, ముత్తుకూరురోడ్డు, పొదలకూరు రోడ్డులు కలసి మొత్తం 5 మైళ్ల 5 ఫర్లాంగుల 96 అడుగుల హైవేస్ శాఖ రోడ్లు మున్సిపాలిటీలో చేరివున్నవి. ఈ సంవత్సరంలో 47 మైళ్ల 5 ఫర్లాంగుల, 647 అడుగుల స్వంతరోడ్డులను మునిసిపాలిటీ నిర్వహించింది, అందులో 23 మైళ్ల 570 అడుగులు తారు రోడ్లు; 6 మైళ్ల 3 ఫర్లాంగులు 74 అడుగులు కాంక్రీట్ రోడ్లు;17 మైళ్ల 5 ఫర్లాంగులు 23 అ మెటల్ రోడ్లు; 4 ఫ. 641 అ. గ్రావెల్ రోడ్లులున్నవి.

బండ్ల పన్నులవల్ల యీ సంవత్సరం రు. 20884/-లు మున్సిపాలిటీకి ఆదాయం లభించినది.

పెట్టుబడుల వ్యయం

పెట్టుబడుల వ్యయం యీ ఏడాది ఏమీ లేదు. సాధారణవ్యయం రు. 1,23,014/-లు (గత సంవత్సరం పెట్టుబడి వ్యయం రు. 12526/-లు, సాధారణ వ్యయం రు. 98,711/-లు) రోడ్డుపనులకు ప్రభుత్వం గ్రాంటుగాని అప్పుగాని యివ్వలేదు. అంతా మున్సిపల్ నిధులనుండే ఖర్చుచేయబడింది.

విద్యుద్దీపాలు

సంవత్సరారంభంలో 129 మెర్క్యురీ దీపాలు, 1623 వీధి దీపాలుండెను. ఆ సంవత్సరాంతంలో 148 మెర్క్యురీ లైట్లు, 1664 సాధారణ వీధి దీపాలున్నవి. 1957-58లో వీధి దీపాలకోసం రు.82,578/-లు మున్సిపాలిటీకి ఖర్చయింది. దీపాల పన్నులవల్ల రు. 52,578/-లు మాత్రమే ఆదాయం లభించింది.

వీధిదీపాల నిర్వహణ వ్యవహారం స్వయంపోషకం కానందున, సాధారణ పన్నులను నూటికి రెండువంతులు ఒకవైపు తగ్గిస్తూ, దీపాలపన్నును నూటికి రెండువంతులు పెంచాలనే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

ప్రాథమిక విద్య

మునిసిపల్ ప్రాథమిక స్కూళ్లలో 5735 మంది బాలబాలికలు విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. 24 మునిసిపల్, 6 ప్రత్యేక మునిసిపల్ ప్రాథమిక పాఠశాలలున్నవి. వీటిలో అందరికీ ఉచిత విద్యగరపబడుచున్నది. వీటిలో చదివే ప్రతివిద్యార్థికి రు. 3. 20. న.పై మున్సిపాలిటీ ఖర్చుపెడుతున్నది. మొత్తంమీద. ప్రాథమిక విద్యకు రు.2,75,722/-లు ఖర్చయింది.

—[illegible]

గోహత్యను చట్టరీత్యా నిషేధించాలె!

నెల్లూరుజిల్లాలో సభలు, తీర్మానాలు

గోహత్యను నిషేధిస్తూ శాసనం చట్టం చేయవలసిందిగా ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ వారంలో నెల్లూరుజిల్లాలో అనేక చోట్ల సభలు జరిగి, తీర్మానాలు గావించబడినవి.

అనెమడుగు

19 తేది సాయంకాలం శ్రీ అల్లంపాటి సుందరరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన బహిరంగ సభ జరిగింది. గోహత్యను చట్టరీత్యా నిషేధించ వలసిందిగా ఆంధ్రప్రభుత్వం కోర బడింది.

మునునూరు

18 తేది జరిగిన సభకు శ్రీ మన్నెమాల వెంకారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ఉపాధ్యాయులు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ ముదికొండ శివప్రసాద్ గారలు గోరక్షణ ప్రాముఖ్యత, గోహత్యా నిషేధ ఆవశ్యకత లనుగూర్చి ఉపన్యసించారు. తీర్మానం గావించబడింది.

కురుగొండ

18 తేది పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ సుమ్మారెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో, శ్రీ గెడి రామకృష్ణారెడ్డి మేకా పట్టాభిరామయ్యగారలు హిందూ ధర్మంలో గోమాతకుగల వున్నతస్థానాన్ని వివరించి, గోహత్యను నిషేధించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేశారు.

మైపాడు

యం. జయరామయ్య అధ్యక్షుడుగా, జల్లా రమణయ్య కార్యదర్శిగా ఏర్పడిన గోహత్యానిరోధసమితి, రాజ్యాంగ సూత్రాన్ననుసరించి గోహత్యను నిషేధించవలసిందిగా కోరుతూ ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రికి ఒక నివేదిక పంపింది.

కావలి

23 తేది గోపాష్టమి పుణ్యాన నిత్యానంద సంఘ ఆధ్వర్యమున, శ్రీ కె. కేశవరావు అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శ్రీ వేదుల సత్యనారాయణగారు భారతీయులలో గోవుకున్న విశిష్టస్థానమును వివరించి, దానిని చట్టరీత్యా నిషేధించాలని కోరారు.

ఈ సంఘ ఆధ్వర్యమునకే తాలూకాలో మరొక అయిదు గ్రామాలలో యీ సభలు జరిగినవి.

పురిణి

గోహత్యా నిరోధసమితి ఆధ్వర్యాన జరిగిన సభలో శ్రీ గ్రంధి సుబ్రహ్మణ్యం ప్రభృతులు ఉపన్యసించారు. సమితికి శ్రీ పులిచెర్ల వెంకటరమణయ్యగారిని అధ్యక్షులుగా, సుబ్రహ్మణ్యంగారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు.

కోట

16 తేది శ్రీ పసుపులేటి సుబ్బారామయ్య గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీయుతులు పి. సి. రామమూర్తి, గంధవళ్ల రమణయ్య గారలు ఉపన్యసించారు. గోహత్యను నిషేధించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించారు.

అల్లూరు

అల్లూరుగ్రామంలో యీ నెల 23 తేది సాయంత్రం గోహత్య నిరోధకసమితి సమావేశం జరిగింది. శ్రీ అల్లంపాటి రామిరెడ్డి, శ్రీ యడవల్లి బాలిరెడ్డి ఉపాధ్యక్షులుగా, శ్రీ రామిశెట్టి దశరథరామయ్య కార్యదర్శిగా; మరికొందరు సభ్యులతో కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడి, గోహత్య చట్టరీత్యా నిషేధింపబడాలని తీర్మానించబడింది.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

(8-వ పేజీతారువ)

సెకండరీ విద్య

నెల్లూరుటౌనులో మిడిల్ స్కూళ్లు హైస్కూళ్లుకలసి 13 స్కూళ్లున్నవి. ఈ సంవత్సరం 6216 మంది విద్యార్థులు ఆ స్కూళ్ళలో విద్యనభ్యసించారు. ప్రతి 10 వేలమందికి 777 మంది ఉన్నతవిద్య నభ్యసిస్తున్నారు. ఒక్క మున్సిపల్ సెకండరీ స్కూళ్ళలోనే 1912 మంది విద్యార్థులు, 421 మంది విద్యార్థినులు చదువుతున్నారు. వీరిలో హరిజన వెనుకబడిన జాతులకు సంబంధించి 1903 మంది విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. సెకండరీ విద్యకుగా రు. 1,48,544/-లు ఖర్చయింది.

ప్రజారోగ్యము

ప్రజారోగ్యంపట్లకూడ మునిసిపాలిటీ శ్రద్ధ వహిస్తూనేవుంది. మున్సిపాలిటీ ఆధ్వర్యమున వున్న జూబిలీ ఆస్పత్రి, అంటువ్యాధుల ఆస్పత్రి, బారక్సు యునానీ డిస్పెన్సరీ, మూలపేట, స్టోన్‌హౌస్‌పేట ఆయుర్వేద ఆస్పత్రులలో మూడు లక్షలమంది రోగులకు ఆ సంవత్సరంలో చికిత్స చేయబడింది. సరాసరి రోగికి ఒక్కొక్కరికి ఒక రూపాయి 8 అణాలు పైసలు ఖర్చుచేయబడింది. అంటు వ్యాధుల ఆస్పత్రిలో ఒక్కొక్క రోగికి రు. 22-66లు అయింది. జూబిలీ ఆస్పత్రిలో రు. 20 వేల ఖర్చుతో 20 పడకల వార్డును శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు కట్టించుచున్నారు.

జనన మరణాలు

ఈ సంవత్సరంలో నెల్లూరు పట్టణంలో 4871 మంది శిశువులు జన్మించారు. వారిలో 509 మంది శిశువులు మృత్యువాతబడ్డారు.

కలరావల్ల 32మంది, మశూచివల్ల 20మంది, జ్వరాలవల్ల 209, శ్వాసకోశ క్షేమలవల్ల 178, శ్వాసకోశ వ్యాధులవల్ల 183,తదితర వ్యాధుల వల్ల మొత్తం 1820మంది మరణించారు.

పారిశుధ్ధత

నెల్లూరు పట్టణంలోవున్న 13,995 నివాస గృహాలలో 8150 గృహాల పాయిఖానాలను మున్సిపాలిటీ పరిశుభ్రం చేయిస్తున్నది. పట్టణంలో 31 పబ్లిక్ పాయిఖానాలున్నవి, 3 సెప్టిక్‌టాంక్ పాయిఖానాలున్నవి. పెంట కుప్పలు వేలం వెయ్యడంద్వారా మున్సిపాలిటీ రు. 5001/-ల ఆదాయం లభించింది.

మంచినీటి సరఫరా

తెల్లవారు 4 గం. నుండి, రాత్రి 10 గం. వరకు రోజుకు 17 గంటలకాలం, గంటకు మనిషి 1.89 గాలన్లచొప్పున నిరంతరం ప్రజలకు మంచినీరు సరఫరా చేయబడుతున్నది. ఈ సంవత్సరం 30 కోట్ల 3 లక్షల 6 వేల గాలన్ల మంచినీటి సరఫరా జరిగింది. ప్రతి రోజు మనిషికి 25 గాలన్లచొప్పున 2 లక్షల మందికి లభ్యమయ్యేట్లుగా క్రొత్త మంచినీటి సరఫరాస్కీము తలపెట్టబడి ప్రభుత్వ పరిశీలనలోవుంది. ఈ ఏడాది మంచినీటిసరఫరా నిర్వహణకు రు. 42,304/-లు ఖర్చయింది. ఈ సంవత్సరం. 1282 యిండ్లకు కొళాయిల సౌకర్యం ఏర్పరచబడింది. దీనివల్ల రు. 24,350/-లు మున్సిపాలిటీకి ఆదాయం లభించింది.

పట్టణంలో భూగర్భడ్రెయినేజి స్కీమును ఏర్పరచాలని మున్సిపాలిటీ ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇది యింకా ప్రభుత్వ ఆలోచనలోవుంది.

మున్సిపాలిటీ నిర్వహిస్తున్న కూరగాయలు వగైరా మార్కెట్లవల్ల రు. 25561/-లు, బండ్లదొడ్లవల్ల రు. 4 వేలు, బస్సుస్టాండులవల్ల రు. 21,623/-లు, కసాయి అంగళ్ళవల్ల రు. 10,432/-లు మున్సిపాలిటీకి ఆదాయం లభిస్తున్నది.

పట్టణంలో ఎక్కువ జనసాంద్రతగల ప్రదేశాలు.-స్టోన్‌హౌస్ పేట, ట్రంకురోడ్డు, చిన్నబజారు, సుబేదారుపేట, సంతపేట, కోటమిట్ట, మూలపేట, ఖత్తేఖానా పేటలు.

తలకు రు. 8-10-9 లు నెల్లూరులో సరాసరి పన్ను విధింపబడుతున్నది.

పన్నుల నిల్వలు

మొత్తం రు. 85,799/-లు పన్నుల బకాయీలు వసూలు కాలేదు. పన్నులుగాక యితరంగా మరొక రు. 6667/-లు మొత్తం వసూలు కావలసి వుంది.

ఆర్థిక పరిస్థితి

మున్సిపాలిటీ ఆర్థికపరిస్థితి చక్కగావుంది. వివిధమార్గాలనుండి మొత్తం రు. 16,40,457/-లు మునిసిపాలిటీకి ఆదాయం లభిస్తున్నది. అప్పు రు. 84,660/-లు మాత్రమే వుంది.

గ్రంథసమీక్ష

దేవీ ప్రశస్తి

రచయిత. వేమూరు నారాయణశర్మ. ప్రకాశకులు:సరస్వతీగ్రంథమాల ఉస్మాన్ సాహెబుపేట, నెల్లూరు. వెల 2-0-0.

ఈ గ్రంథ నామమే విషయ ప్రకటనము చేయుచున్నది. ఈ గ్రంథమునందు దేవీసిద్ధాంతము పొందలు దేవీ శతనామాస్తోత్రము అనువంటి 33 విషయములు వ్రాయబడినవి. రచయిత దేవీసంప్రదాయ మెరిగిన విజ్ఞులే కాక శ్రీ విద్యాతత్త్వజ్ఞులై పూజా జపధ్యానానుష్ఠాతలనుట ఈ గ్రంథమునందలి ప్రతి విషయ చర్చయందును పాఠకుల మనో దర్పణమునకు ప్రతిబింబించుచున్నది. మరి ఏను శ్రీ విద్యారహస్యములను చాలవరకు నిష్పంకయముగ సప్రమాణముగ బయటపెట్టిరి దేవీ భక్తులకు చక్కని మార్గమువెంబడి దర్శింపజేయుచున్నారనుటలో ఏ మాత్రము అతిశయోక్తి కాదు. శ్రీ విద్యయను కామధేనుని జిజ్ఞాసగల ఆంధ్రులకిది కల్పవృక్షము. ఆంధ్రభాషలో నిట్టి గ్రంథములు చాల తక్కువగా నున్నవని చెప్ప వచ్చును.

మరి ఈ గ్రంథ రచయితలు శ్రీవిద్య యనినను, దేవీసంప్రదాయమనినను అతి రహస్య మతము (శాక్తమతము) నకు సంబంధించినదని ఎల్లరకుపాదయము కాదనియు అభిప్రాయపడు సంశయాత్ములకు అట్టిది కాదని నిరూపించుటయేకాక శ్రీవిద్య, కేవల బ్రహ్మవిద్య యనియు బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునకు సులభతరమైన మార్గదర్శిని యనియు జిజ్ఞాసువులెల్లరు అనుష్ఠింపదగినదనియు బుజువుచేసియున్నారు. ఇట్టి గ్రంథమాంధ్రభాషలో రచించిన శ్రీ వేమూరు నారాయణశర్మ గారిని మేము కడునభినందించుచున్నాము. జిజ్ఞాసువులెల్లరా గ్రంథమును పఠించి సంతోషింతురుగాక.

ఇందు కుందలినీ ప్రబోధము, గ్రంథిభేదనము, పురశ్చరణ, శ్రీయంత్రవివరణము పంచదశాక్షరీ మంత్రార్థము — లోనగు విషయము మరవగాహములైనవైనను, సులభతర భాషలో చర్చించి తెల్పియున్నారు.

ఆరోగ్య లేహ్యము

మలబద్ధకము - అతిఉష్ణము - అజీర్ణములకు దివ్యౌషధము - కడుపునొప్పులు - మలేరియా జ్వరములను నివారించును.
అన్ని మందులషాపులలో దొరకును. 20 తు॥ డబ్బి రూ. 2-0-0
బాబిలాన్ ఫార్మసీ, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి [illegible]
మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, అర్ధాంగవాతం, వణుకు, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కుగల సీసాలనుమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.
ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.
'ఆయుర్వేద కేసరి' - 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య
పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి. నెల్లూరు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మద్రాసు-4. ఫోను నెం. 71354 లు.
బ్రాంచి:- 7, నాగలక్ష్మిపాలెం తూర్పువీధి - రాజమండ్రి.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

జాతీయ మహాకవి కాళిదాసు

(5-వ పేజీ తరువాయి)

లోని పాత్రలను శాస్త్రిగారు విశ్లేషించి చెప్పారు. కాళిదాసు గ్రంథాలు ఆంధ్రీకరించబడాలని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పారు. కాళిదాసు కావ్యాలలో నాటకాలలో శృంగారం మిక్కుటమనీ, వారుచెప్పిన శృంగారానికీ, నేటి శృంగారానికి చాల వ్యత్యాసం వుందనీ, కాళిదాసు శృంగారంలో మనోజ్ఞత ప్రశస్తమైందని చెప్పారు. కాళిదాసు ఉపమలు అనుపమములన్నారు. కాని శృంగారం తెరమీదకు వెళ్లినతర్వాత క్షీణించిందని చెప్పారు. ఏ కవి జయంతిని జరుపుతామో ఆ సందర్భంలో ఆ కవి సృష్టించిన పాత్రల ఔచిత్యాన్ని, ఔన్నత్యాన్ని వివరించడం సముచితంగా వుంటుందన్నారు. ఇకమీదట వర్ధంతుల్లో, జయంతులలో పై విధంగా చేయమని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు విజ్ఞప్తిచేశారు. హిందీ, సంస్కృత భాషల అభివృద్ధిని గురించి ప్రభుత్వం ఎక్కువగా చెప్తున్నప్పటికీ, ఉపన్యాస వేదికలమీదవుండే ధారాళం చేతల్లో కనిపించడం లేదనిచెప్తూ, స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతర్వాత నినాదములను వల్లించడమే ప్రభుత్వవిధానం కావడం శోచనీయమన్నారు. నెల్లూరు వేదసంస్కృత కళాశాల అభివృద్ధిపట్ల ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యమును శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు విమర్శించారు. విమర్శ తన ఉద్దేశ్యంకాదనీ, మనస్సులో వుండే అభిరుచి మాత్రమే వెల్లడిచేస్తున్నానన్నారు. యిటువంటి సభలనే ప్రతి ఏటా జరపాలన్నారు.

ఉపన్యాసములు

తర్వాత శ్రీ బలిజేపల్లి సత్యంగారు కాళిదాసు శ్లోకాలను శ్రావ్యంగా గానం చేశారు. వ్యాకరణ విద్యాభాషాప్రవీణ శ్రీ నోసుకొండ వెంకటసుబ్బయ్యగారు "శాకుంతలము"ను గురించి తాను రచించిన వ్యాసమును సభలో చదివారు. సాహిత్య విద్యాప్రవీణ శ్రీ వేదము వేంకటరమణశర్మగారు, "విక్రమోర్వశీయము"ను గురించియు ఒక వ్యాసం చదివిరి.

సాహిత్యభాషాప్రవీణ శ్రీ ఆకెళ్ళ అచ్యుతశాస్త్రిగారు "రఘువంశము"ను గురించి మాట్లాడుతూ రామాయణంకంటె కూడ "రఘువంశం"లో వైశిష్ట్యం వుందనీ, ఇందులో ధర్మప్రబోధమును కావ్యవస్తువుగా తీసుకున్నారన్నారు. పరమార్థాన్ని గ్రహించి రఘువంశమును ప్రాకారన్నారు. ఎంతదీసుకుంటే అంతగొప్ప అర్థమునిచ్చే పుత మాలంకారాలను ప్రయోగించారనిచెప్పారు. కాళిదాసు చమత్కారప్రియుడు, సూక్తివైచిత్రి కలవాడనీ, వైదికమైన సంస్కృతి వారిలోఎక్కువగావుందని చెప్పారు.

శ్రీ మోచర్ల దినకరశాస్త్రిగారు, "కుమారసంభవము"ను గురించి మాట్లాడుతూ, ఆ కావ్యంలో అచేతనమైన వస్తువుకు చైతన్యం కల్పించాడన్నారు.

శ్రీ ఉప్పల వెంకటరాఘవశర్మగారు, "ఋతుసంహారము"ను గురించి మాట్లాడుతూ, యీ కావ్యం రసభరితమైనదన్నారు. నవయౌవన వయస్సులో వున్నప్పుడు యీ గ్రంథాన్ని కాళిదాసు రచించారనిచెప్పారు.

భాషాప్రవీణ శ్రీ బత్తిన చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, "మేఘసందేశము" కృతిలోని శ్లోకాలను పఠించారు. ఆ కావ్యం, ప్రకృతి విలసితమనీ, "రవిచూడని విషయమును కవిగాంచాడు" అనే విషయం మేఘసందేశంలో కాళిదాసు చూపారన్నారు. హనుమత్సందేశాన్నుండి, కాళిదాసు 'మేఘసందేశము'ను గ్రహించాడనీ, యితర సందేశాల రచనలకు పూనుకున్నారని చెప్పారు.

శ్రీ కె. యస్. రామానుజాచార్యులుగారు, "మాళవికాగ్నిమిత్రము" గురించి మాట్లాడుతూ, అది నాటకలక్షణ సమన్వితమైన కావ్యమని నుడివిరి.

శ్రీ వై. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రచించిన పద్యములను శ్రీ వేదము వెంకటరమణశర్మగారు పఠించారు. శ్రీ ఊరుబిండి సుబ్రహ్మణ్యంగారు తాను రచించిన పద్యములను, శ్రీ సురభి నరసింహంగారు తాను రచించిన గేయమును సభలోచదివారు.

"కాళిదాసు సర్వతోముఖ విజ్ఞానము"ను గురించి శ్రీమతి డి. సి. సరస్వతి యం. ఏ. గారు రచించిన సుదీర్ఘ వ్యాసమును సభలో చదివినప్పుడు; శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు రచించిన పద్యాలను శ్రీ ఆకిలి మల్లికార్జునయ్యగారు పఠించినప్పుడు, సభలో హర్షధ్వానములు మిన్నుముట్టినవి.

రెండవరోజు 23, తేది, కాళిదాసజయంతి కార్యక్రమానికి, శ్రీ పైడా సుబ్బరామశ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షత్వం వహించారు. శ్రీ సుబ్బరామయ్యగారు గీర్వాణవాణిలో వుపన్యసించడం ఆనాటి ప్రత్యేకతల్లో ఒకటి.

ఆంధ్రమేఘసందేశావిష్కరణము

నెల్లూరు వాస్తవ్యులు, కవి శ్రీ గుత్తం వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు తెనిగించిన మేఘసందేశమును శ్రీ శివశంకరస్వామిగారు ఆవిష్కరణంచేశారు. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు, శ్రీ శివశంకరస్వామిగారిని సభ్యులకు పరిచయంచేస్తూ, శ్రీ స్వాములవారు ఆధునికాంధ్రదేశములో కవిచంద్రులనీ, ఆంధ్రులందరకు మహోపకారం చేశారనీ, వారి గేయకృతులు అపూర్వములనీ, ఆంధ్ర సారస్వత నిలచినంతవరకు అవి నిలుస్తాయనీ చెప్పారు. దేవులపల్లి(?) తోటి కావ్యమును సమర్పిస్తున్నానని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు చెప్పారు. శాస్త్రోక్తంగా పుష్పమాల చందనతాంబూలాలతో పీతాంబరసహితంగా తన కృతిని శ్రీ శివశంకరస్వాములవారికి సమర్పించారు.

శ్రీ శివశంకరస్వాములవారు కృతిని స్వీకరిస్తూ, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారికి ఆశీస్సు లందచేశారు. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారిని సహృదయులనీ, సరసకవులనీ, విద్వత్కవులనీ స్తుతించారు. ఈనాటి కృతిసమర్పణ అపూర్వమైనదిగాను, విశేషమైన సంభావనగాను భావిస్తున్నానని శ్రీ స్వాములవారు చెప్పారు. ఆయన మహాకవి కావాలని ఆశీర్వదించారు. ఆయన ఉత్కృష్టసంభావితమైన సారస్వతకృషి చేయాలని తన కోరికయని చెప్పారు.

మోచర్ల రామకృష్ణయ్య

సరసకవి శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు, 'కాళిదాసు'ను గురించి చక్కగా ప్రసంగిస్తూ, భారతీయ సంస్కృతికి కాళిదాసు ప్రతినిధి అన్నారు. ఎప్పటికైనా దినను మానవులకు పురుషార్థమైన ధర్మముపట్లనే కాళిదాసుదృష్టి కానవచ్చుచున్నదన్నారు. పరస్త్రీ పరాఙ్ముఖులైన రఘువంశజుల చరిత్రమైన రఘువంశకావ్యమును; శృంగారరసమునకు కోటలుగ్గదైన మేఘసందేశమును; రసకళలకమైన 'కుమారసంభవము'ను; విరహాగ్నితప్తమైన, ప్రణయమువర్ణమును దేదీప్యమానముగా వెలిగించిన 'శాకుంతలము'ను మనకు ప్రసాదించిన మహానుభావుడు కాళిదాసుఅనీ; విశ్వప్రేమను నిరూపించిన మహాకవి కాళిదాసు అనీ శ్రీ రామకృష్ణయ్యగారు ప్రశంసించారు.

ఉడాలి సుబ్బరామశాస్త్రి

కాళిదాసు రసనిర్వహణను గురించి సంస్కృతకళాశాల ప్రిన్సిపాలు శ్రీ ఉడాలి సుబ్బరామశాస్త్రిగారు మాట్లాడుతూ, కాళిదాసు గ్రంథాలన్నిటిలో శృంగారరసమునకే ప్రాధాన్య మివ్వబడినదనీ, సిరకవిధానంగా ఏకావ్యమును ఆయన వ్రాయలేదనీ, 'అభిజ్ఞాన శాకుంతలము' లో శృంగారరసము, పరిపూర్ణమై తన పరమావధిని పొందినదన్నారు. వారి కావ్యములు రసబంధురమై శోభిల్లుచున్నందువల్లనే, అవి కాలగర్భంలో కలిసిపోకుండా నిలిచియున్నవన్నారు.

కోగంటి సీతారామశాస్త్రిలు

గుంటూరు సాహితీసమితి సహాయ కార్యదర్శి, విద్వత్కవులైన శ్రీ కోగంటి సీతారామశాస్త్రులు మాట్లాడుతూ, మనమ్మకు ఆనందం కలిగించేవి కాళిదాసు కావ్యములనీ, కాళిదాసుదగ్గర అమోఘమైన గుణముందనీ, కాళిదాసు తాత్విక దృష్టిలోనే ఒక ప్రత్యేకతవుందనీ, వారి శిల్పదృష్టి అమోఘమైందనీ, అతను సృష్టించేపాత్రలో వ్యక్తిగతమైన గుణాలను చూపుతాడనీ, పాత్రౌచిత్యము, శబ్దసౌష్ఠవం కాళిదాసునుంచి మనకు లభించాయని చెప్పారు.

చిలకపాటి శ్రీనివాసాచార్యులు

కాళిదాసు కావ్యవైశిష్ట్యమును గురించి మాట్లాడుతూ, కాళిదాసు కవితలో రోజా భాసముల వస్తుమాపారు. వారికవిత్వం కేవలం రాజులకు సంపన్నులకు అందుబాటులో వుండేదనీ, సామాన్యులకు ఉపయోగపడలేదన్నారు.

శ్రీ ఉడాలి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారి వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

—మా. వి.

కాళిదాసు స్మృతి

(5వ పేజీ తరువాయి)

నాటినాటయుంచు మాతృక్క పిలలోని
సిత్రదై నీవు ముగ్ధ్యత్ పోవునపుడు
పులకరించిన చిత్తమొగ్గపోయెదని
విద్యాతోయమూర్తి! చవరావృ వక్రస్మృతి!
ప్రాచీనాతం వ్యవహారాలు పాశుశక్తి
అమృతమలికించి, భారతీయాత్మతోడ
గలిసిపోయిన నీదివ్య కావ్యవాణి
అమరభావను అమరత్వ మబ్బఁజేసె.

నవలప్రేగున వంగిరిచు తీవెయనంగ
హారపూజ కేతెంచు గిరిజతోడ,
చెలమిడి, దువ్వంత నృపునిపీఠింక, స
క్షణము కాముకీలాకరుణశీల,
పుర వెంటరా, దీపకళికి, సృకసఖా
మధ్యాంగ జను ఛాయమతివిభాన,
అల పురూరవుని దిగంబరుగా వెంటఁ
బరుగులెత్తించు పూర్వశీయగంగ,
ముగ్ధలై, ప్రౌఢలై రసస్నిగ్ధ తరుణ
భావలై పాను నీకవితావధూటి
ప్రణయదృక్కులఁ జిక్కని రసికుడున్నె?
కావ్యమణిమండప నివాస! కాళిదాస!

తుంగ శృంగ మనోజ్ఞ కుహిమాద్రిభృంగవిధి
మానదండమ్ముగా మలచినావు,
కిన్నరమిథునముల్ క్రీడించు గుహలకు
నీలిమబ్బుల తెరల్ నిలిపినావు,
వాగర్థశిల్పివై వాగర్థములలీల
తొలియాలు మగలజే కలిపినావు,
అలకాపురములోని యక్షకాంతకుఁ ప్రేమ
వార్తలు గాలిలోఁ బంపినావు,
ఏమి సేయుదు తలచిన? ఇంతవాడవు,
"అందనిఫలమ్ము కోఁకయి ఆసచేయు
చిట్టి మఱుగుజ్జ" నోయని చెప్పినావు
విశ్వకవిరాజ! ఎంతటి వినయమయ్య!

లలితమృదూపమాన సుధా
రమ్యములు విశ్వరిపర్ణమానసం
బులు గలిగింత పెట్టెడు అ
పూర్వకృతుల్ రచియించి, కీర్తి
య్యల సుఖనిద్రఁ దేలెడు మ
హాకవి! మేఘసందేశ! కాశ్యప్రియుల్
తెలుఁగులు నేఁడొసంగెడు స్మృ
తి ప్రపంచాంజలి స్వీకరింపుమా!

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

ధరలు

కార్తిక బహుళ అమావాస్య తిథి ఘడియలు నక్షత్ర ఘడియలకంటె అధికముగ యున్నవిగనుక ధరలు తగ్గునని చెప్పియున్నది.

జ్యేష్ఠకార్తె

డిశంబరు 2 తేది మంగళవారం రాత్రి గం. 3–39 నిముషములకు జ్యేష్ఠ కార్తె ప్రవేశం.

ఆర్థికస్థితి

నవంబరు 9 తేదినుండి 1959 జనవరి 13 తేదీవరకు జరుపు తిన వ్యాపారమైన విశాఖా నక్షత్ర సంచారము వలన దేశము న ఆర్థిక సమస్య సరసస్థితిలో ఉత్పత్తి యుండునని చెప్పవచ్చును.

నవంబరు తిథులు

29 శని	తదియ	సా	5–33 గం. ని.
30 ఆది	చవితి	సా	5–56 గం. ని.

డిశంబరు తిథులు

1 సోమ	పంచమి	సా	5–13 గం. ని.
2 మంగళ	షష్ఠి	సా	5–13 గం. ని.
3 బుధ	సప్తమి	సా	4– 6 గం. ని.
4 గురు	అష్టమి	మ	2–38 గం. ని.
5 శుక్ర	నవమి	మ	12–18 గం. ని.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 18 of 55. E. P. 121 of 58.

కాకాణి పుల్లారెడ్డి ... —వాది.

(1) గునపాని పుల్లయ్య
(2) గునపాని రమణయ్య } —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరున డిక్రీబాకీకిగాను ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి వలన 12–1–59 తేది ఉ॥ 11 గంటలకు పై కోర్టుఆవరణంలో వేలము వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు రాపూరు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన రాపూరు తా॥ తోడేరు పంచాయతీవిరయా తోడేరుగ్రామంలో పట్టా నెం. 218 రు, సర్వే నెం 23/3-A రు మాగాణి యం 2–12 టులో ఈ ప్రతివాదులకు హక్కు అవిభక్తంగల యం 1–6 టుకు హద్దులు: [తూ] పులుపుత్రూరు సుబ్బమ్మ, ఆ. పెంచలయ్యభూమి [ద] మ. క. కాల్వ [ప] గునపాని రామయ్యభూమి [ఉ] గునపాని వెంకటనర్సు, సుబ్బరం వెంకయ్య, పులుపుత్రూరు సుబ్బమ్మభూమి. యీ హద్దులలోని మాగాణి యం 1–6 టు కు మతిపు రు. 1000/- లు.

—టి. వి. శ్రీరాములు - వాదికర్లు చేలు.

ప్రతి ఇనాం గ్రామము ఇనాం ఎస్టేటుగా పరిగణింపబడవలెను

—o—

ఎస్టేటుకాదని రుజువుచేయుభారం ఇనాందార్లమీద వుండాలగాని, రైతులమీదకాదని అభిప్రాయం

—o—

అక్కచెరువుపాడు అప్పీలులో హైకోర్టుతీర్పు

ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ పలగాని చంద్రారెడ్డి, న్యాయమూర్తులు శ్రీయుతులు మహమ్మద్ అహ్మద్ అన్సారీ, యస్. డి. కృష్ణారావుగారలతో కూడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఫుల్ బెంచి గత 14–10–58 తేదిన జమీందారీ రద్దుచట్టమునకు సంబంధించి చాల ముఖ్యమైన తీర్పుచెప్పింది. ఈ తీర్పు నెల్లూరు జిల్లా నెల్లూరు తాలూకాలోని అక్కచెరువు పాడు అన్న ఇనామునకు సంబంధించినది.

ఈ గ్రామమును నెల్లూరు అసిస్టెంటు సెటిల్‌మెంటు ఆఫీసరువారు ఇనాము ఎస్టేటుగా తీర్మానించినారు. దానిపైన ఇనాందార్లు ట్రిబ్యునల్‌కు అప్పీలుచేయగా, ట్రిబ్యునల్ యీ గ్రామము ఇనాంఎస్టేటు కాదని తీర్పు చెప్పింది. ఆ తీర్పుపై రైతులు హైకోర్టులో రిట్ దాఖలు చేయగా, న్యాయమూర్తి శ్రీ ఉమామహేశ్వరంగారు ట్రిబ్యునల్ తీర్పును ఖాయపరచినారు. సదరు తీర్పుపై

శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి
బి. ఏ., ఎల్‌ఎల్. బి.

రైతులు రిట్ అప్పీలు చేయగా, మొదట ఈ కేసు అప్పటి ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావుగారు, న్యాయమూర్తి శ్రీ భీమశంకరంగారువున్న బెంచికిరాగా, వారు యీ కేసులో అతిముఖ్యమైన విషయము తీర్మానించబడవలసి వున్నది కాబట్టి ఫుల్ బెంచికి చేయగా, ఫుల్ బెంచి జమీందారీ రద్దు చట్టంక్రింద సెటిల్‌మెంటు ఆఫీసరువద్దకానీ, ట్రిబ్యునల్ వద్దకానీ జరుగు విచారణలో ప్రతి ఇనాంగ్రామము ఇనాంఎస్టేటుగా పరిగణించబడవచ్చునని, అట్టి గ్రామము ఇనాం ఎస్టేటు కాదని రుజువుచేయుభారం ఇనాందార్లపైన వుంటుందని తీర్పుచెప్పింది. గ్రామములో మైనరు ఇనాములున్ననూ, ఆ మైనరు ఇనాములు మేజరు ఇనాము ఇవ్వబడిన తరువాత సదరు మేజరు ఇనాం యిచ్చినవారిచేతనే రుజువు చెయ్యగలిగితేతప్ప, గ్రామమును ఇనాం ఎస్టేటుగా తీర్మానించవలసి వుంటుం దనికూడా తీర్మానించబడింది.

జమీందారీ రద్దుచట్టమును చేయడంలో శాసనసభ వుద్దేశ్యము, అన్ని యినాముగ్రామాలలోను రైతులకు జిరాయితీహక్కు యివ్వవలెననీ; అందువల్ల మైనరు యినాములు మేజరు యినాముతోనే యివ్వబడినవని రుజువుచేయుభారమును రైతులపైన పెట్టుటకు శాసనసభ వుద్దేశించి వుండదని మైనరు యినాములు ఎప్పుడు యివ్వబడినదీ ఋజువుచేయుట రైతులకు వీలుకానిపని అనియు, యినాములకు సంబంధించిన రికార్డులన్నియు యినాందార్ల వద్దనే వుండునవియు, రుజువు భారము రైతులపైన వేసినయెడల, రైతులకు శాసనసభ యివ్వదలచిన జిరాయితీ హక్కులను వారు కోల్పోవలసి వుంటుందనీ, అట్లు చేయుట శాసనసభ వుద్దేశ్యాన్ని భంగపరచడ మౌతుం దనికూడ యీ కేసులో తీర్మానించబడింది.

తంజావూరుజిల్లాకోర్టు, మానమహమ్మసం మధ్యజరిగిన కేసులో, సుప్రీంకోర్టువారు, మేజరు యినాముకంటే మైనరు యినాములు యివ్వబడినవన్న విషయాన్ని రుజువు చెయ్యవలసిన భారము రైతులపైన వున్నదని తీర్పుచెప్పివుండి నది. సదరుతీర్పును అనుసరిస్తూ, చెల్లాయపాళెం శ్రోత్రియం (కోవూరుతాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా) కేసులో (రామారావు Vs లింగారెడ్డి) ఆంధ్ర హైకోర్టు న్యాయమూర్తి శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావుకూడ రుజువు భారము రైతులపైవున్నదని తీర్మానించి వున్నారు.

కాని పై రెండు ఫుల్‌బెంచి తీర్పులున్నూ సివిల్ కోర్టులలోని దావాలకు సంబంధించిన తీర్పులనీ, ఆ తీర్పులలోని విషయాలు జమీందారీ రద్దుచట్టముక్రింద జరుపబడు విచారణలకు అనువర్తించవనీ, పై చట్టముక్రింద జరుగు విచారణలలో రుజువుభారము యినాందార్లపైననే వుంటుందని తీర్పు చెప్పినారు.

పై ఫుల్ బెంచి తీర్పు యినాం గ్రామాలలోని రైతులకు చాల వుపకరిస్తుంది. 1957 సంవత్సరము సవరణ చట్టముక్రింద యినాం గ్రామములు, యినాం ఎస్టేట్లు అవునా కాదా అని విచారణ జరుగుతున్న యీ సమయంలో పైతీర్పు రావడము రైతుల అదృష్టమని చెప్ప వలసివుంటుంది. ఎక్కువ యినాం గ్రామాలలో మేజరు గ్రాంటుతోబాటు మైనరు యినాములుకూడా వుంటూవున్నవి. ఏ గ్రామంలోగాని మేజరు గ్రాంటుముందిచ్చబడినదా లేక మైనరు యినాములు ముందు యివ్వబడినవాఅన్న విషయాన్ని గురించి యే విధమైన సాక్ష్యం వుండుటలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఫుల్ బెంచి తీర్పుకుబట్టి సదరు గ్రామములన్నియు యినాము ఎస్టేట్లుగా తీర్మానించవలసి వుంటుంది.

—

రామాయణము

(2-వ సంచిక తరువాయి)

రక్కసులు ఏటులను సరకుసేయక ఆకాశమునకెగిరి మహోదరుని గజమును పెట్టరు క్రక్కుపెట్టుమీది దానికొమ్ము నూడబెరికి దానితో దేవాంతకునిఁగొట్టఁగా నతఁడు కొంతతడవు నేలఁబడి మరల లేచ్చిల్లి అంగదునిపై తన గుదియను విసిరివేసెను. వాలిపుత్రుఁడు గుదియదెబ్బతగిలియు మరల గగనమునకు లేవఁబోవుచుండ దేవాంతకుఁడు వానిని కాలుతోటమ్ములతో మోదెను. అట్లు రాక్షసవీరులు మువ్వురొక్క అంగదుని చుట్టుకొనుటను గాంచి హనుమంతుఁడు నీలుఁడు రక్కసులపైకి పోరాటమునకు దిగిరి. హనుమంతుఁడు తిటూలున దేవాంతకుని తనపిడికిటిపోటుతో నొక్క గ్రుద్దుగ్రుద్ది శిరము గాసిఁజేసి రక్కసుల గడగడలాడించెను. ఆ పిడిగ్రుద్దుతో దేవాంతకుఁడు తలపగిలి, కండ్లూడి నాలుక వెళ్ళఁబడి ప్రాణములనొదిలి నేలఁగూలెను.

రాక్షసముఖ్యుఁడు రావణపుత్రుఁడు దేవాంతకుఁడు పోఁగా త్రిశిరుఁడును, మహోదరుఁడు కోపాటోపముతో విజృంభించి నీలునిపై అంతవాన కురిపించిరి. నీలుఁడు కొంతసేపు యీ బాణములధాటికి తాళ్ళలేక మరలకేదీ మహావృక్షములతో నిండియున్న నొకపర్వతమును పెల్లగించి మహోదరుని నెత్తిపైఁబడవేయఁగా రక్కసుఁడు దాని క్రిందఁబడి ప్రాణములొదిలి పర్వతమువలెఁ గూలెను. అనంతరము త్రిశిరుఁడు తలుకులమ్ములతో హనుమంతునిమోదెను. హనుమంతుఁడప్పుడు పైకెగిరి వానిగుఱ్ఱమును చీల్చఁగా నా రక్కసుఁడు వెంటనే శక్త్యాయుధమును గొని వాయుపుత్రునిపై తీవ్రవ విసరెను. ఆ శక్తి తనమీఁదపడకమును పే హనుమంతుఁడు దానిని చేతఁబట్టి పెర్చువ విఱిచిపాఱ చేసెను. అదిగాంచి త్రిశిరుఁడు ఖడ్గమును గొని దానితో హనుమంతుని ఱొమ్మున గొట్టగా నా దెబ్బతో వాయుపుత్రుఁడు కుపితుఁడై తన అరచేతితో నారక్కసుని వక్షఃస్థలమునచఱిచెను. ఆపోటుకు త్రిశిరుఁడు నేలఁబడి కొంతకాలము స్మృతితప్పిపడగా హనుమంతుఁడు వానిచేతనున్న ఖడ్గమునుగొని దిగ్గన గా సింహనాదము గావించెను. ఆ అలుపుతో మరల త్రిశిరుఁడు లెచ్చుకిల్లిపైకిలేచి తన పిడికిటితో హనుమంతునిఁగొట్టఁగా నతఁడు కట్టలిగి త్రిశిరుని కిరీటముతోకూడిన శిరమునుపట్టుకొని తనచేతనున్న ఖడ్గముతో వాని శిరమునుఛేదించెను. అట్లు త్రిశిరుఁడు చావఁగా రాక్షసులు భయముతో పరుగిడఁ జొచ్చిరి. వానరులు సంతోషముతో కేక లిడిరి.

ఆవిధముగ రణభూమిని త్రిశిరుఁడు దేవాంతకుఁడు నరాంతకుఁడు మహోదరుఁడు వధింపబడుటను గాంచి మహాపార్శ్వుఁడు మిక్కిలి కోపముతో భయంకరమై రక్తసిక్తమైయున్న ఇనుప గదనుగొని ప్రళయకాల యముని పగిది వానరులపైకిఁ గవిసెను. అట్లు వచ్చుచున్న మహాపార్శ్వుని ఋషభుఁడను వానరుఁడు ఎదిరింపగా నా రక్కసుఁడు మహోగ్రముతో వానిని తన గదతోఁగొట్టెను. ఆ ఘాతమునకు ఋషభుఁడు కడునొచ్చి ఱొమ్ము పగిలి నెత్తురుగారుచు నేలపై స్మృతి దప్పి పడెను. పెద్దయుప్రొద్దునకా వానరుడు మరల మేల్కాంచి తటాలున లంఘించి మహాపార్శ్వుని చేతనున్న గదను లాగుకొని దానితో నా రక్కసుని తలపైమోదెను. ఆ దెబ్బతో మహాపార్శ్వుఁడు తలపగిలి, కండ్లూడి, ఎముకలు నజ్జయి జీవమువఁబాసి పర్వతమువలె క్రిందఁబడెను. అంత నా రాక్షస సైనికులు భయకంపితులై ఆయుధములు దిగవిడిచి ప్రాణములు నిల్పుకొన మూలమూలలకు పరుగిడిరి. (సశేషము.)

మార్కాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 133 of 1958.

జవ్వాజి వెంకటకొండయ్య —వాది.
పాశం వెంకటయ్యవగైరా —ప్రతివాదులు.
2-వ ప్రతివాది : పాశం వెంకటస్వామి
గుండిపాడు - దర్శిడివిజన్.

యీ పెంబరున వాది నీ వగయిరాలపైన రూ. 978–10–0 లు రాబోరదై దావాచేసినందున నీ అన్నరు నివిక్తమున్నూ యీ నెంబరులోని ఎగ్జిరాల క్రిరాష్ట్ర పాల్ జప్తి కోరి ఐ. ఏ. నెం. 490/58 యున అర్జి దాఖలు చేసినందున జప్తి ఆర్డరు చేయబడి అందుకు నీ ఆక్షేపణ తెలుపుటకు 5–12–58 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. ఆ రోజు పగలు 11 గంటలకు నీవు పై కోర్టులో హాజరై దావాకు అన్నరు పిటీషన్లకు జవాబులు దాఖలు చేయని యెడల నీ పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.
— సి. శీతారామయ్య - వాదివకీలు.

ప్రింటింగు
బైండింగు ★
పనులకు
జమీన్‌రైతు ప్రెస్

శ్రీ కోట నరసింహశాస్త్రి రచించిన
★★★ మల్లారెడ్డి ★★★
గొప్ప చారిత్రాత్మక నవల రూ. 6–50 న.
జనతా బుక్ స్టాల్
మునిసిపల్ బస్‌స్టాండ్
గూడూరు : : : నెల్లూరు

పసిరికలు –
– కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట – నెల్లూరు.

పిఠాపురం శర్మగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము.
24 బిళ్లల సీసా రూ. 1–50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందు డిపో - తణుకు
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్నీ
రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుంటాల
వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు—నెల్లూరు

★★ పల్లెలు ★★

(1-వ పేజీ తరువాత)

ప్రసంగించిరి. తదనంతరం శ్రీ వంట రామా రావుగారి తనయ కుమారి శ్రీదేవి శ్రీ కృష్ణ రంజకంగా నృత్యం చేసింది. కల్చరల్ అసోసియేషను వారు 'విముక్తదు' ఏకాంకికను చక్కగా ప్రదర్శించారు. డాక్టరు కె. జె. యస్. రాజశేఖర్ గారు చిరంజీవి ప్రతిభకు శారదాదేవత సరస్వతి రజత ప్రతిమను; నటీనటులకు వెండి పతకములను బహూకరించారు. కీ. శే. తిండివి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించి గౌరవించినందుకు కే. శే. రామమూర్తి కుమారుడు గోపాలరావు కృతజ్ఞత ప్రకటించారు. చిత్రపటాలను బహూకరించిన శ్రీ యస్. వి. నరసింహారావుగారి పుచితజ్ఞతను, శిల్పి కార్యదర్శి శ్రీ కె. నరసయ్యగారు అభినందించారు.

* * *

వెంకటగిరి ఆర్. వి. ఆర్. కె. హై. స్కూలు బాలికోన్నత పాఠశాలలో, 5 వేల రూపాయలతో ఒక భవనమును నిర్మించియిచ్చిన శ్రీమతి కమలా వెంకటరత్నమ్మ; పాఠశాలాభివృద్ధికి నిరంతరం కృషిచేస్తున్న న్యాయవాది శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావుగార్ల చిత్రపటాలను, ఆ హైస్కూలు భవనంలో నెల్లూరు అధివక్త శ్రీ యమ్. యస్. కృష్ణమూర్తిగారు ఆవిష్కరించారు. పరపతి శ్రీ మెంచర్ల రామకృష్ణయ్య యీ ఆవిష్కరణోత్సవ సభకు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు యస్. వి. నరసింహారావు, టి. ఈశ్వర దాసు, యం. సుందరాచార్యులు, పి. రామకృష్ణయ్య ప్రభృతులు వెంకటరత్నమ్మ గారి ఔదార్యాన్ని; నారాయణరావుగారి సేవను ప్రశంసించారు. బహుమతి ప్రదానానంతరం, నరసింహారావుగారి అభివాదములతో సభ ముగిసింది.

* * *

బతేర వార్తలు —

11 తేది వి. సి. స్టోర్సు సాధారణసభ్యుల సమావేశం, శ్రీ జె. రాజగోపాలరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగి, నూతన డైరెక్టర్లు ఎన్నుకోబడ్డారు. జె. రాజగోపాలరావు అధ్యక్షుడు; యం. వెంకటరత్నం వుపాధ్యక్షుడు; జె. వి. యస్. ధర్మారావు, బి. వి. కృష్ణారావు, కె. విశ్వనాథం, లోకా వెంకటాద్రియ్య, వి. శేషునారాయణ, ఓరుగంటి శేషయ్య శెట్టి, జనాబ్ యస్. దర్వేష్ మహమ్మద్ గార్లు డైరెక్టర్లుగా ఎన్నికయ్యారు.

పి. వెంకటస్వామిరెడ్డి వగైరా పాత సభ్యులు కొందరు ఎన్నికకాలేదు.

* * *

పాలకొల్లికి కొంతల చెంచమ్మ అను ఆమెపై పంచాయితీ శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ వి. లక్ష్మీనారాయణగారు, గూడూరు జిల్లా మునసబు మేజస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు పెట్టగా, రూ 400 లు జరిమానా విధించబడినది. —పి. రామకృష్ణయ్య

* * *

చింతలదేవి గోసంవర్ధనోత్సవము

చింతలదేవి శ్రీ భూక్య పశుక్షేత్రంలో గోసంవర్ధనోత్సవం జరిగింది. [illegible] చెందలాడిగా [illegible] ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటుచేయబడిన [illegible] పశువులను, [illegible] పశువులను [illegible] శ్రీ యం. యస్.

ఆర్. ఆంజనేయులుగారు రైతులకు చూపి వివరించిరి. శ్రీ వేములపాటి సుబ్బరాయుడు గారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, శ్రీ పవని శ్రీధరరావు, కోట రామయ్య చౌదరిగార్లు వుపన్యసించిరి. సుబ్బరాయుడు గారు పశుప్రదర్శనంలో పాల్గొన్న వుత్తమ జాతి పశువులకు బహుమతులు యిచ్చి, రైతులు తమ పశువులను ఘోరంలో వున్న వుత్తమ ఆబోతులద్వారా వృద్ధిచేసుకోవలసిందిగా సలహాయిచ్చారు. ఆంజనేయులు గారి వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం విజయవంతంగా ముగిసింది. —పి. వి.

* * *

ప్రధాని జన్మదినోత్సవాలు

భారతప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాలు 14 తేది అనేక గ్రామాలలో వేడుకగా జరుపబడినవి.

అనకదామెర్ల:- బాలల దినోత్సవం స్పెషల్ బోర్డుస్కూలులో జరిగింది. జండా ప్రతిష్ఠాపన మొదలు - పిల్లల వుపన్యాసాల వరకు కార్యక్రమం జోరుగాసాగి, ఆల్పాహారవిందుతో, సైన్టానిక ప్రదర్శనాలతో ముగిసింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఏ. వి. నరసింహంగారు అధ్వర్యం వహించారు.

* * *

వెంకటగిరి:- టవున్ కాంగ్రెసు అధ్వర్యాన వైభవంగా జరిగింది. వందలాది బాలబాలికలు బ్యాండుమేళంతో కదం త్రొక్కి నెహ్రూతాతకు జైగొడుతూ వూరేగారు. శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో అబ్దుల్ రహమాన్, జె. వి. యస్. ధర్మారావు, శ్రీమతి కె. త్రిపురసుందరమ్మ, పి. వి. సుబ్బయ్య ప్రభృతులు వుపన్యసించారు. పాఠశాల అంకన్న శిష్యబృందము, చాముండేశ్వరి వ్యాయామ మండలివారు వ్యాయామ ప్రదర్శనలు చేసి, తాసిల్దారు యస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారిచే బహుమతులు పొందిరి.

* * *

నిడుబ్రోలు:- నెహ్రూ జన్మదినోత్సవ ఆనందచిహ్నంగా కళాశాలలో భరతనాట్య ప్రదర్శనం జరిగింది. కాలేజీదాత శ్రీ పాములపాటి బుచ్చినాయుడు దంపతులు, శ్రీమతి భారతీదేవిరంగా గార్లు ప్రదర్శనానికి విచ్చేసిరి. శ్రీ వల్లూరి సాంబశివరావుగారి బిడ్డలు భరతనాట్యం ప్రదర్శించి, ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ గుర్రం సుబ్బరామయ్యగారిబోటి రసజ్ఞుల ప్రశంసలను పొందిరి. భారతీదేవిగారు 'గంగావతరణము - వసుంధరా'లను అభినందించి, బహుమతి నందించిరి.

* * *

ఈ పశువులు ఎవరివి?

ఎవరివో ఒగగేదె, ఒకదూడ తప్పించుకొని వచ్చి మా గ్రామంలో శ్రీ మద్దినేని రామయ్య గారి స్వాధీనంలో వున్నవి. ఇవి ఎవరివో రుజువుపరచుకొని తోలుకపోవచ్చును.

—గొట్టిగుండాల నాగయ్య, కాంచెరువు (ఉదయగిరి తా॥)

* * *

దగదర్తి నివేశనస్థలాలు

సర్వే నెం. 308, 309 లు భూమి పేదల నివాసాని కివ్వవలసిందిగా తాసిల్దారు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారు వుత్తరువు చేశారు గాని, సర్వేకానందున అదియింకా యివ్వబడలేదు. దయచేసి వెంటనే యీపని పూర్తిచేసి, పేదలకు సహాయపడ కోరెద.

—సామిశెట్టి వెంకటరత్నం శెట్టి.

* * *

ఉలవపాడు హైస్కూల్

రెండు నెలలనాడు యిద్దరు వుపాధ్యాయులు విద్యార్థులముందు కుస్తీపట్లు పట్టుకుంటే విచారించే దిక్కులేదంటుంది ప్రాంతంలేని ఒక ఇకాల్యాండుజాబు. విద్యాశాఖాధికార్లు ఇదేమిటో విచారిస్తే బాగుంటుంది.

* * *

గంగులవారిచెరువుపల్లె

14 తేది జరిగిన పంచాయితీ సమావేశంలో శ్రీ నరిరె రంగయ్యగారు వుపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. —కె. వి. రమణరాజా

* * *

వింజమూరు వార్తలు

రఘువీరచరిత కావ్యాన్ని, రచయిత శ్రీ జంగా నృసింహశాస్త్రిగారు 16 తేది శ్రావ్యంగా చదివి వినిపించారు. ఈ కావ్య కథనోత్సవానికి హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఏ. సుబ్బరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ శాస్త్రిగారు నూతన వస్త్రములతో, రూ 116 లతో సత్కరించబడ్డారు. వింజమూరు సాహిత్యాభిమానులకు యీ సదవకాశాన్ని కల్గించిన శ్రీ పర్వతల్లి నారాయణయ్యగారు అభివందనీయులు.

— గురునాథశర్మ

* * *

వందిపాడు నియోజకవర్గ సోషలిస్టుపార్టీ సమావేశం శ్రీ గణపం రాజారాంరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగి, వింజమూరు గ్రామ ఆపాకర్యాలనుగూర్చి తీర్మానాలు గావించబడినవి. పూటవాగులోని ఆక్రమణను తొలగించాలని; గ్రామంలో క్రొత్తపద్ధతిలో మరుగుదొడ్లు నిర్మించాలని; లోకల్ఫండు ఆస్పత్రిలో శిక్షణపొందిన నర్సును నియమించి ప్రసూతి సౌకర్యం కల్గించాలని తీర్మానించబడింది. —ఓ.వి.

వార్తలు_వ్యాఖ్యలు

(4వ పేజీ తరువాత)

ఘటనలు జరుగడం విచారకరం. బెల్గాం సంఘటనలను గురించి ప్రతి భారతీయుడు తీవ్రాలోచన చేయవలసిన ఆవసరంకలదు. భారతీయులలోనే ఒకరిపైనొకరు కత్తులు దూసుకొనేంతగా, భాషాదురభిమానం, ప్రాంతీయతత్వము వ్యాప్తిచెందడంతో, మన జాతీయ జీవనమే కలుషితమై, దుస్సాధ్యంకాగల పరిస్థితు లేర్పడడం శోచనీయమైన విషయం. ఈ పరిస్థితి యిట్లేకొనసాగితే దేశం ముక్కచెక్కలై పోతుందనే భయం కలుగుతున్నది. బెల్గాం సంఘటనలు మనస్సును బాధిస్తున్నవి. భారత ప్రజల ఆలోచనలు కొన్నిశతాబ్దాలు వెనుకపడి వున్నాయని, బెల్గాం సంఘటనలు మరొకసారి రుజువుచేసినవి. ప్రపంచ పరిస్థితులు ప్రచండవేగముతో పరిణామం పొందుతూ, ఈ పరిణామంలో జాతీయత ఆనేదే సంకుచితమైపోయి, జాతీయ సరిహద్దులకే ప్రాముఖ్యం తగ్గిపోతూ, జాతీయత స్థానంలో అంతర్జాతీయత వెలకొంటున్న యీ సమయంలో, ప్రాంతీయ దురభిమానపు విస్ఫోటనాలు జరుగుతుండడం దురదృష్టకరం. అందువల్ల యీ ఆస్తిగోడలను తొలగించుకోకపోతే [illegible] దేశానికి ముక్తిలేదు.

చైనా కమ్యూన్లు

చైనాలో వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు తదితర క్రమజీవనరంగాలలో ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన "ప్రజాకమ్యూన్లు"— సామూహిక జీవనపద్ధతిని యూగోస్లావ్ అధ్యక్షుడు టిటో [illegible] విమర్శించడం గమనించవలసివుంది.

ఈ ప్రజాకమ్యూన్లు మార్క్సిజంతో సాత్యం ఏమీలేదని టిటో విమర్శించారు. ఈ విమర్శ సహేతుకమైనట్టిదే గాక వాస్తవికమైనదికూడ. రష్యాలో సమష్టిక్షేత్రాలు, ప్రభుత్వక్షేత్రాలవంటివే, చైనా మహోత్తర వంతు యీ కమ్యూన్లమయమైవుంది. ఇటీవలదాకా ఇతర ఆసియాదేశాలవలెనే చైనాలో గ్రామీణజీవనం సాగివుండినది. ఈగ్రామీణ రైతాంగ వ్యవస్థను ధ్వంసం చేయుటకే, ఆప్రభుత్వం యీ కమ్యూన్లను తలపెట్టారు. కొన్ని గ్రామాలను జతచేర్చి, ఎనిమిదివేల కుటుంబాలకు తక్కువ కాకుండా, ఒక్కొక కమ్యూను ఏర్పరచి, భూములు, గనులు, పరిశ్రమలు, కర్మాగారాలన్నీ యీకమ్యూన్ల పరంచేశారు. కొన్నిచోట్ల యీ కమ్యూన్లు డెబ్బయి ఎనభైవేల కుటుంబాలతో కూడియున్నవి. ఈ కమ్యూన్ల భూమిలోగాని, పరిశ్రమల్లోగాని, రైతులుకూలీలు చాకిరిచేసి బ్రతకవలసిందేకాని, తమ శ్రమకుతగిన ఫలితాన్నిగాని వుత్పత్తియైన పంటలు వగైరాలలో తమవాటానుగాని కోరడానికి హక్కులేదు. కొట్టాలలో పశువులవలెనే, బారక్సు యిరుకు గదులలో నివసించవలసిందే. రష్యా రైతు కైనా యిల్లువుండిగాని, చైనారైతుకు అదికూడా లేకుండాచేస్తున్నారు. సమష్టిక్షేత్రాలన్నా, ప్రజాకమ్యూన్లన్నా వీటిలక్ష్యమంతా ఒకటే. వీటితో స్వేచ్ఛాసమత్వాలు సమన్వయం కావు. ప్రజాసామాన్యం బ్రతుకు జీవనంలో మార్పులేదనే చెప్పవచ్చును. కొన్ని దేశాల్లో సంపదపై పెట్టుబడిదార్లు పెత్తనం వహిస్తుంటే, మిలోవాన్ జిలాస్ చెప్పినట్లు, రష్యా చైనాప్రభృతి కమ్యూనిష్టు దేశాలలో, కమ్యూనిస్టులు జాతీయసంపదను, ప్రభుత్వాన్ని తమగుప్పటలో పెట్టుకొని "క్రొత్తవర్గం"గా తయారై నిరంకుశాధికారం వహిస్తున్నారు. మార్క్సిజము బోధించిన సమతాసిద్ధాంతం యీ ప్రజాకమ్యూన్లలోలేదు, అంతకుమూందు సమష్టిక్షేత్రాల్లోనూలేదు. అందువల్ల టిటోవిమర్శ సమర్థనీయమనక తప్పదు.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3-వ పేజీ తరువాత)

చిత్తశుద్ధికలకి, బలమైనది లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీని, మిగిలిన పార్టీలను పరిశీలించండి, వారి సభ్యత్వాన్ని పరిశీలించండి, వారి లీడర్సు ఎటువంటివారో చూడండి, వారి కార్యవిధానం సంకల్పశుద్ధి ఎటువంటిదో గమనించండి. ఇంతటిలోనూ మనకు ఎంతమంది నిష్కల్మషంగా నిర్మాణానికి పనికివచ్చే మనుష్యులు దొరుకుతారు? దొరికితే వారిని సద్వినియోగం చేయగల శక్తినిమనం ఆకాశంనుంచి రప్పించవలెనా?

ఇదే అసలువిషయం. రష్యా-చైనా-జపాన్ జీవిస్తాత్రాలు [illegible] దాటిపోయింది. మన రాజకీయులకూ నీ మారవలెను. నవ్యభారతం సృష్టికావలెను. ఇందుకేవరయూ పూనుకుంటారు?

* * *

[illegible] యుద్ధం సాగుతూనేవున్నది. [illegible] భయంచేత [illegible] జరుగుతు న్నారు. ఇట్టే వుంటుంది కొంతకాలం. [illegible] సమస్య [illegible] వివాదాలు జరుగుతూనేవుంటవి.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.